

Civil érték 1995 óta

WEKERLE

2016
XXII. ÉVFOLYAM
4. SZÁM

A WEKERLEI TÁRSASKÖR EGYESÜLET TÁJÉKOZTATÓ LAPJA

**Advent
a Wekerlén**

Adománygyűjtés

**Településfejlesztés:
vitaindító gondolatok**

**Kispiac:
jelen és jövő**

*Szeretetteljes karácsonyt, boldog új esztendőt
kívánunk minden Olvasónknak!*

TÉRJEN BE HOZZÁNK!

A meglévő, önök által közkedvelté vált ételeink mellett új ízvilággal bővítettük kínálatunkat!

- *Családi hangulat*
 - *figyelmes kiszolgálás*
 - *házzhozállítás*
 - *napi menü választék*

Családi és baráti rendezvény lebonyolítását vállaljuk.

Sok szeretettel várja önöket az éléskamra étterem csapata!

Éléskamra Étterem

1192-H Budapest, Kós Károly tér 11.

Telefon: 06 30/853-81-80

www.eleskamra.info • email: eleskamra.etterem19@gmail.com

facebook: Éléskamra Reform és Bio Étterem

Shetland U. K. Nyelviskola

- * Nyelvtanfolyamok
Wekerlén
- * Kihelyezett vállalati
nyelvoktatás
- * Angol és német
EuroExam vizsgáztatás
- * Külföldi nyelvtanfo-
lyamok és tanulmány-
utak szervezése

1192 Budapest,
Kábel u. 10.
tel: (06 1) 357 1456
(06 30) 952 1202
shetland@shetland.hu

WWW.SHETLAND.HU

Felnőttképzési engedély száma: E-000309/2014

Hirdessen nálunk!

Hirdessen kedvező áron az 5 400 példányban évente háromszor megjelenő lapunkban!

A lap minden wekerlei háztartásba, intézménybe ingyen jut el.

Ha nincs kész hirdetési anyaga, segítünk elkészíteni (a szolgáltatás ingyenes)! Lehetőség van újságunkban PR-cikk megjelentetésére is. A részletekért kérjük, forduljon hirdetésszervezőnkhez.

Felnevőhelyek: hirdetésszervezőnkénel, Veres Jolinál
(mobil: 30/683-1307, e-mail: whirdetesszervezes@gmail.com)
Személyesen a WTE székhelyén
(Kós Károly tér 10. www.wekerletelep.hu)

Méret	Nettó ár (Ft)	Áfa 27% (Ft)	Bruttó ár (Ft)
Nyolcad oldal			
fekete-fehér – 84,5 x 57 mm	9 000	2 430	11 430
belső színes borító – 93 x 65 mm	13 000	3 510	16 510
Negyed oldal			
fekete-fehér – 84,5 x 120 mm	18 000	4 860	22 860
belső színes borító – 93 x 135 mm	24 000	6 480	30 480
Fél oldal			
fekete-fehér – 174 x 120 mm	35 000	9 450	44 450
belső színes borító – 190 x 135 mm	46 000	12 420	58 420
Teljes oldal			
fekete-fehér – 174 x 244 mm	70 000	18 900	88 900
belső színes borító – 190 x 275 mm	92 000	24 840	116 840

MITKU és TÁRSA Bt.

ASZTALOSMŰHELY

Műhely: 2360 Gyál, Bartók Béla utca 117.
Tel: 06-70-70-40-716 | Web: www.mitku.hu
Területi képviselőnk: Nagy Kálmán | Tel: 06-20-376-8941

Tartalom

Beköszöntő	1
Beharangozó: <i>Advent a Wekerlén</i>	2
<i>Hívogató, Pályázat, Kiállítások</i>	4
Visszapillantó:	
<i>A mindennapok össze-tele 1956-ban</i>	6
<i>Wekerle Sándor, Kvircedli</i>	8
Iskolák, Óvodák:	
<i>Felajánlás, KiVa a Hungáriában</i>	9
<i>Az „Év némettanára”, A Deák tortája</i>	10
<i>Rendhagyó tanítás a Pannóniában</i>	11
Wekerlei famíliák: <i>Szebenyiék</i>	12
Ahol élünk: <i>Templomaink III.</i>	14
<i>Víznyomáscsökkenés, Támogatások</i>	16
<i>Kispiac: jelen és jövő.</i>	17
Épített örökségünk: <i>Vitaindító gondolatok</i>	18
<i>Hazánk házai a Wekerlén 3.</i>	20
Klubhírek	21
WKK	22
Wekerlei konyhák	23
Hirdetés	24

Wekerle

A Wekerlei Társaskör Egyesület ingyenes tájékoztató lapja

Alapította: Dr. Kóczán László

Főszerkesztő: Dr. Engloner Attila

A Szerkesztőbizottság tagjai:

Jedlóczi Berta, Nagy Attila,

Nagy Tamás, Papp Zsuzsanna,

Szilágyi Szabina

Korrektúra: Dr. Bognár Anikó

Tördelés: Babay Bt.

Hirdetésszerző: Veres Joli,

Telefon: 30-683-1307

Kiadó: Somló Judit WTE-elnök

A szerkesztőség címe:

1192 Budapest, Kós Károly tér 10.

Telefon: 280-0114

Címlapfotó: Nagy Tamás

A 2015-ös Gondolatnaplót Gera Attila

grafikájának felhasználásával készült.

Nyomda: SERRIART Nyomdaipari Stúdió

Megjelenik 2016-ban négyszer 5400 példányban

A szerkesztőség a kéziratok tartalmáért

nem vállal felelősséget

ISSN 2061-6627

Hajdani wekerlei karácsonyok

Részletek Katus László: Emlékezés a hajdani wekerlei karácsonyokra című írásából

Milyenek is voltak a régi wekerlei karácsonyok? Valamikor a harmincas években? Nekünk gyerekeknek a karácsonyváró izgalmak november vége táján kezdődtek, amikor leesett az első hó. Amennyire vissza tudok emlékezni, akkoriban mindig fehér volt a karácsony. Aki nem látta, az nem tudja elképzelni, milyen gyönyörű volt akkoriban a havas, téli Wekerle (persze a tavaszi, a nyári, az őszi Wekerle is...).

A II. számú iskola felé menet keresztülvágtam a gyönyörűen parkosított Főtéren. Seholy egy eldobott papírdarab (Jócsi bácsi, a parkőr azonnal felszedte hegyesvégű botjával, ha ilyesmit sodort a szél a tér útjain). (...) Az első hóesés hozta örömeim közé tartozott, hogy édesapám (aki mint lapszedő nyomdász délután ment munkába) gyakran szánkón húzott el az iskoláig. Közben szívtam a tiszta, friss téli levegőt, amelyet nem mérgezett meg az autók bűze. Mert autót napszámra nem láttunk az utcánkban, legfeljebb néhány lovaskocsi baktatott végig rajta (...).

Az iskolában is karácsonyi hangulat uralkodott egész decemberben. (...) Pechó igazgató úr arról íratott velünk fogalmazást, hogy mit várunk a Jézuskától, milyen nálunk a karácsony. A rajzórán, amikor nem kötött feladat volt, hanem szabadon szárnyalhatott alkotó képzeletünk, nem csípőből tüzelő vadnyugati hősöket, vagy egymást kaszaboló középkori lovagokat rajzolgattunk, hanem angyalokat és Mikulás bácsikat, akik viszik az ajándékokat a pipáló kéményű házacskába, vagy karácsonyfákat, alattuk bőséges ajándékokkal. Otthon is ünnepvárással teltek ezek a hetek. Amint beköszöntött az advent, esténként édesanyámmal karácsonyi énekeket tanulgtunk. (...) A karácsonyváró hangulatot fokozta az, hogy november végén vagy december elején nyitott a Zoltán utcai jégpálya, s minden délután, ha készen voltunk a leckével, korcsolyázni mehettünk.

A karácsonyváras kiemelkedő eseménye volt a betlehemesek látogatása. Mert akkoriban decemberben több betlehemező csapat is járta a telepet (...).

A Szenteste előtti napok újabb izgalma a karácsonyi étkezések előkészítése volt. Elkísértük édesanyánkat a piacra, hogy kiválasszuk a szentestei vacsorára a pontyot. A mai gimnázium helyén volt a piac, ahol piaci napokon (...) több száz falusi szekér „parkolt”. A halvásárlás utáni nap nagy élménye természetesen a kádban úszkáló hal volt. Ezután következett a karácsonyi kalács szertartása: édesanyám otthon készítette el a tésztát, aztán vittük a „Polónyihoz”, azaz a Petúr-utcai pékhez (a mai Gyermekek-ház).

Végül felvirradt a nagy nap, december 24-e. (...) Amikor iskolába kerültem, ezen a délelőttön feltűnően sokszor küldtek át valamiért a Hangyába vagy a postára (hogy édesapám közben bekészíthesse a karácsonyfát a hálószerzőbe és feldíszíthesse, mert délután ő ezen a napon is dolgozott, s csak este 6-7 körül ért haza).

Mikor (...) hazaértünk (...), ott állt a mennyezetig érő karácsonyfa, égtek a gyertyák, szikráztak a csillagszórók, a fa tövében vígan száguldott a kis vonat, a várban harci készültségben álltak a katonák.

„Felnőtté válásom” (...) nagy pillanata az volt, amikor iskolás koromban már én is elmehettem az éjfél misére. Csodálatos élmény volt végigmenni a havas wekerlei utcákon karácsony éjjelén a templom felé, ahol Winkler plébános úr énekelte az ünnepi misét Bányász és Bíró tisztelendő „bácsik” segédletével.

Valahogy így teltek a harmincas években az akkori wekerlei gyerekek boldog, békebeli karácsonyai.

(Megjelent a Wekerle újság 2001. decemberi számában.)

*Meghitt, szeretetteljes karácsonyt
és boldog új esztendőt kívánunk
a Wekerle újság valamennyi készítője
és a Wekerlei Társaskör nevében!*

Programsoroló

DECEMBER

- 1-től Indul az adventi gondolatnap-tár
- 2. Film-Galéria
- 3. Karácsonyi kézműves vásár (a WKK-ban)
- 5-től Karácsonyi gyűjtés a rászorulóknak
- 5. Mikulásvárás a Zrumeckzy-kapunál
- 17. Közös karácsony a Kós K. téren

JANUÁR

- 27. | Filmklub

FEBRUÁR

- 24. Kiállítás
- 25. Téliünnep – Tavaszköszöntés

MÁRCIUS

- 11. Tavasz zöld szombat – Magbörze (WKK)
- 19. Wekerlei bolhapiac
- 24. Filmklub
- 25. A Wekerlei Életfa ünnepe
- 26. Bringatúra

ÁPRILIS

- 9. Wekerlei baba- és gyermek-ruhabörze
- 23. Bringatúra
- 21. Föld napi fotókiállítás
- 24. Nyílt Nap a Rendőrkapitány-ságon

Állandó programok a Wekerlei Társaskörben

Wekerlei Esti Mesék

Minden csütörtökön 18-19 óráig, mesehallgatás, bábozás, diavetítés, éneklés, rajzolás. Hetente más-más mesélő várja az ovisokat, a kisiskolásokat és szüleit.

Kör-Kötő-Kör

Minden csütörtökön 19-21 óráig kötünk, horgolunk együtt. Új technikákat tanulunk, mintákat cserélünk. Közben beszélgetünk, sütünk. Jöhetnek kezdők, haladók, lányok, fiúk, fiatalok, idősek

Játékklub

Minden csütörtökön 19-21 óráig várja a „játékmester” mindazokat, akik szívesen társasoznak, kártyáznak, jó társaságba vágnak. Ha van egy jó játékod, hozd el, gyere közénk!

Bridzs klub

Minden kedden 18.30-kor várjuk mindazokat, akik szívesen bridzselnek, vagy szeretnék megtanulni a „kártyajátékok királyát”. A bridzs az a játék, amit soha nem késő elkezdni.

Őszikék klub

Minden hónap utolsó szerdáján 17 órakor találkozunk, beszélgetünk, teázunk, megbeszéljük életünk kis és nagy ügyeit. Kitaláljuk, hova kiránduljunk, milyen kiállítást, színházi előadást nézzünk meg együtt.

Építész klub

Változó időpontokban, wekerlei építészek a Wekerle aktuális építészeti ügyeit beszéljük meg.

3-1-2 Meridián torna

Minden kedden 18-18.30-ig. Energetizáló, gyógyító és betegségmegelőző hatású gyakorlatsorozat közös végzésére várjuk az érdeklődőket.

Adventi gondolatnaptár

2016. december 1-jétől a Wekerlei Társaskör ablakában minden nap kinyitunk egy-egy gondolatot tartalmazó kicsi ablakot.

Közösen gyűjtjük és sokan olvassuk az adott napi idézetet. Sokszínű szavak és mondatok, amiket minden nap magunkkal vihetünk... Hogy lelkünk teljes díszben érkezzen meg az Ünnepekhez.

Ha szeretne csatlakozni a gondolatnaptárunkhoz, akkor várjuk az Ön által gyűjtött rövid idézeteket (a szerző megjelölésével, ha tudja, ha nem, akkor írja, hogy ismeretlen), melyeket majd a 2017. évi gondolatnaptárunkba szerkesztünk bele. Idézeteket az artcsooka@gmail.com címre várjuk.

Csóka Eszter

A 2015-ös gondolatnaptár idézeteit az újság hátoldalán olvashatják.

Karácsonyfa ünnep

a Kós Károly téren

2016. december 17-én 16 órától

Idén is a Wekerlei Társaskör önkénteseinek közreműködésével karácsonyi műsorral és hagyományosan megterített asztallal várjuk Önöket a közös fadiszítésre. Együtt hangozunk az ünnepre, sütemények, tea és forralt bor mellett, jól beszélgetünk. Ha teheti, kérjük, Ön is járuljon hozzá az ünnepi asztalhoz egy kis süteménnyel!

Áldott, békés, boldog ünnepeket Mindenkinek!

Horváth Judit

Ilyenkor karácsonykor

Ilyenkor, karácsonykor, nyitottá válunk egy kortynyi szépre, ilyenkor, karácsonykor, befelé fordulunk talán végre.

Ilyenkor, karácsonykor, szívünket előnti múltó béke,

ilyenkor, karácsonykor, melegség költözik a zord télbe.

K. László Szilvia

Wekerlei Mikulásvárás

Zelk Zoltán: Csendes este

Csendes este, téli este,
halkan hull a hó.

Csendes utcán, havas utcán
siklik egy szánkó.

Itt egy ablak, ott egy ablak,
halkan kinyílik.

Kis cipőbe, nagy csizmába,
ajándék hullik.

Reggel a sok gyermek szeme
csupa csillogás.

Vígán mondják:
„Itt járt a jó Mikulás”!

Ebben az évben is december 5-én 18 órakor érkezik a Mikulás szánja a Zrumeckzy-kapu alá.

Minden Kicsit és Nagyot arra biztatunk, hogy írjon vagy rajzoljon a Mikulásnak.

A Mikulás levelesládáját december 2-ig a WTE irodában (Kós Károly tér 10.) találod, ide juttasd el a küldeményed, mi továbbítjuk majd.

Ha szeretnéd megtanulni a Mikulás-énekeket, és te is csatlakoznál a közös énekléshez december 5-én, akkor ehhez segítségül ajánljuk az Angyali kar cd-jét és egy dalos füzetet. Mindkettő megvásárolható a Wekerlei Társaskör irodájában.

Várunk minden gyermeket és felnőttet ezen a szép téli estén!

Magyar kollégium, WTE

Fotó: Romhányi András

Fotó: Engloner Anitka

Karácsonyi adománygyűjtés a Társaskörben

Gyerekeink írják már a listát, milyen ajándékot szeretnének a karácsonyfa alá. A felnőttek gondolkodnak az ajándékokról, a meglepetésekről, szervezik a karácsonyi vendégeskedést, tervezik a karácsonyi vacsora fogásait.

Sajnos, egyre többen nem jutnak karácsonykor ajándékhoz, vacsorához. És lehet, hogy ez éppen a szomszédunkban élő idős nével vagy bácsival történik.

Ezért hagyományainkhoz híven az idén is gyűjtést szervezünk karácsony előtt, a nehezebb sorsú wekerleieknek, akik – tapasztalataink szerint – nagy hálával és örömmel fogadják, némelyek, várják az adományokat.

A háziorvosok javaslatai alapján állítjuk össze az adományozottak névsorát.

Az Őszikék klub tagjai készítik az önök adományából az élelmiszercsomagokat, az

ajándékok eljuttatását a megajándékozottakhoz is wekerlei önkéntesek végzik. Leginkább tartós élelmiszere (konzerv, tartós tej,

Fotó: Mayer Adél

liszt, gríz, rizs, kristálycukor, tea, citromlé, száraztészta, csokoládé, szaloncukor, keksz stb.) van szükség.

Kérjük, ha teheti, segítsen ön is, várjuk adományát.

Az élelmiszereket 2016. december 5-től 16-ig gyűjtjük a WTE irodájában, nyitvatartási időben (minden hétköznap délután 10-12-ig, és hétfőtől csütörtökig délután 16-19 óráig).

Amennyiben pénzzel kíván segíteni, a felajánlott összeget a WTE Unicredit10918001-00000020-16620003 számú számlájára küldheti, vagy behozhatja személyesen a Társaskörbe. Az összegyűlt pénzt is élelmiszervásárlásra fordítjuk.

Ha szívesen segítene a csomagok széthordásában, jelentkezzen a WTE 280-0114-es telefonszámán, vagy személyesen a Társaskörben. Bevonhatjuk gyerekeinket is, személyes

tapasztalatot szerezhetnek milyen öröm adni! (A csomagok elvitele, szétosztása december 20-ától lehetséges.)

Együtt érző segítségét köszönjük.

Acsai Zita

Cipősdoboz – újratöltve

Ha cipőt veszünk, általában jár vele egy doboz is. De talán akad cipősdobozunk akkor is, ha éppen nem volt szükségünk új lábbelire. Vannak, akik előrelátóan gyűjtik egész évben a dobozokat, még a szomszédoktól is, hiszen sok mindenre használhatók. Sok minden tárolható bennük. Akár cipő is.

De advent közeledtével sokunknak a cipősdobozokba rakható ajándékok jutnak eszünkbe. Az, hogy vannak gyerekek, akiknek ez az egyetlen karácsonyi meglepetés.

Akik tavaly adtak, azok, gondolom – remélem –, most is készülnek rá. Akik még nem csináltak ilyent, próbálják ki! Biztos, minden gyerekes családban akad jó állapotú, de kicsit megunt mesekönyv, kisautó, baba, építőkocka. A gyerekeknek is jó érzés, ha a sajátjukból ajándékozhatnak a rászorulóknak. Kiegészíthetjük némi édességgel, író-rajzoló eszközökkel, szappan, fogkrém is lehet, hajcsat a lányoknak, minikatonák a fiúknak, színes matricák mindenkinek. De még öltözködési apróságok is elképzelhetők (zokni, sapka, sál, kesztyű, póló stb.), minden, ami befér a dobozba.

És nemcsak családok, hanem iskolák is

bekapcsolódhatnak, már volt, amelyik tette eddig is. A behozott dolgokból közösen lehet a dobozokat megtölteni, becsomagolni. Elképzelni, vajon ki fogja örömmel kézbe venni tartalmukat.

Fotó: Mayer Adél

Azt gondolják végig, hogy hány éves gyerekeknek, kislánynak vagy kisfiúnak (egészen tizennégy éves korig gondolkodhatunk) készítik az ajándékot. Ezt aztán rá is kell írni a dobozra. Ha nem túl szép kívülről a doboz, akkor csomagolják be egy szebb papírba! Lehetőleg külön az alját, külön a tetejét, és így kössék át. Erre azért van szükség, mert a szervezők – a Baptista Szeretetszolgálat önkéntesei – átnézik a dobozokat. Előfordul, hogy valaki nem megfelelő vagy nagyon elhasznált tárgyakat is beletesz, vagy összevissza dobálja a dolgokat. Ez nálunk nem szokott előfordulni, de én is kérem a figyelmes, szeretetteljes gyűjtést, csomagolást.

Akár pár kedves sort is írhatnak az ismeretleneknek, akinek az ajándékokat szánták. A dobozok elsősorban magyarországi gyermekintézményekbe kerülnek.

Örömmel várjuk dobozaikat a Társaskörben, mindig élmény látni a gyerekeket, akik elmondják, hogy a saját kedvenc játékukat is odaadták. A Baptista Szeretetszolgálat is megköszöni minden évben, hogy a WTE vállalja – a XIX. kerületben egyedülként – a cipősdobozok begyűjtését, tárolását az elszállításhoz.

Jöjjenek, hozzanak, szerezzenek örömet másoknak, s ezzel maguknak is!

Köszönjük, ha bekapcsolódnak az ajándékozásba.

Papp Zsuzsanna

Hívogató

2017-ben is lesz téltemetés-tavaszköszöntés. Legyen ez a 2016-os élménybeszámoló egyben hívogató a 2017. évi programra. Valami hasonlóra számíthatunk!

„Jer, jer, kikelet...”

Hogyan is emlékszem a februári programra?

A böjti szelek még erősen befújtak a kabátunk gallérja alá, de a simogató, melengető napsugarak is megcirógatták már arcunkat. Ideje volt hát szabadjára engedni a tavasz közeledtén érzett örömünket.

A tél elűzésének szokása Európa-szerte ismert rituálé. Az emberiség mindig is hatalmat szeretett volna a természet erői fölött. Uralni nem tudjuk a világunk mozgató erőit, de részesei azért lehetünk, és vele együtt hatalmassá válunk. Amit a hangoskodásunkkal, kántálásunkkal ki is mutattunk, míg a Wekerlei Kultúrházból a Kós Károly térre értünk. Kislánnyal már nem sokkal négy óra után recficét csiszoltunk a Wekerlei kultúrházban. Később nádsípot fújunk, per-

sze az is a mi kezünk munkája volt. A kis kiszebábú elégetésre készült, azonban mi úgy megszerettük, hogy hazavittük és a könyvespolcunkra ültettük, a nádsíp és a recfice mellé, azóta is ott vannak. Barátaink is sok mindent készítettek az önkéntes kézművesek segítségével, pl. zörgő dobozt, vessző koszorút.

Emlékszem, hogy elszaladt az idő! Még be sem fejeztük a munkát, már hallottuk is a kántáló szavát. Indulás! A téren először a szánkozó dombórt mondott a kikiáltó köszönetet, majd Kós Károlynak is megköszönte a telep tervét. Nem feledkezett meg Wekerle Sándorról, a telep megálmodójáról és „produceréről”. A wekerlei életfának átmenetileg csak a talpatát láthattuk, de magunk mind egyenként helyettesítettük azt. A tavaszi újjáéledés képessége a mi lelkünkben is az égig ért, mint az elődeink által ránk hagyományozott életfa képzete. Most már újra áll az életfa.

Végül, a nagy kiszebáb elérkezett a tér közepére, ahol a homokban már állt a neki szánt máglya. Felcsaptak a lángok, tarisznyájában gondjainkkal, félelmeinkkel füstként szállt a magasba. Fel, ahol a beálló sötétségben a Nagy

Fotó: Uzseka Norbert

Vadász (Orion) uralja az ég boltozatát, mögötte Sánta Kata (Szíriusz) biceg.

Távolabb állva is tisztán hallottam gyönyörű népdalainkat, melyek már a tavasz örömeivel töltötték el a szívünket. A tűz körül mindenki énekelt. Ki bátran, ki szégyenlősen. A szél észak felé fújta a füstöt és a pernyét. Illata befészkelte a kabátunk szövetszájai közé. Majd a tűz egyre fogyott. Kis idő múlva a közönség is. Hirtelen hideg és sötét lett.

Otthon meleg vacsora várt, és ahogy a fogásra akasztottuk kabátjainkat, szívünk még egy utolsó, jóleső füstszagot, hogy meghosszabbítsa emlékeinket.

Láthatják, kedves olvasók, idáig kitartott.

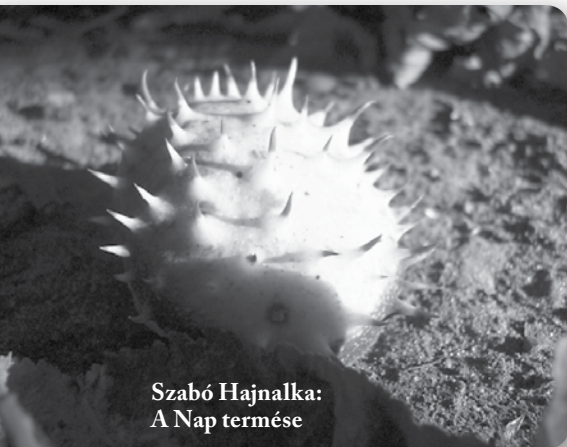
Csekei Tóth Eszter

„Fények és árnyak”

Fotópályázat a Föld napja alkalmából

A Wekerlei Társaskör Egyesület (WTE) és a Kós Károly Általános Iskola ismét fotópályázatot hirdet a Föld napja alkalmából.

A természetben és a mindennapi életünkben is együtt találkozunk a fényvel és az árnyakkal. A téma kapcsán bátran elengedhetjük

Szabó Hajnalka:
A Nap termése

a fantáziánkat, hiszen a fény-árny legalább olyan sokszínű, mint ahányféleképpen mi is gondolkodunk, látunk.

A legutóbbi pályázatra rengeteg magas

színvonalú alkotás érkezett, ebben bízunk most is.

Korábbi művekkel is pályázhatnak. (A foton szereplő személyek személyiségi jogainak tiszteletben tartása miatt fontos, hogy a fotó közzléséhez való beleegyezésüket a készítő előzetesen megszerezze. Ez kizárólag a készítő felelőssége!)

A pályázaton életkortól, lakóhelytől és foglalkozástól függetlenül bárki részt vehet.

A pályaművek lehetnek digitális fotók vagy hagyományos technikával készült, utólag digitalizált (beszkennelt) felvételek. Méretük – a kiállításra való előhívás miatt – minimálisan 1 Mbyte legyen! Felhívjuk a jelentkezők figyelmét, hogy a manipulált képeket a zsűri kizárja. (Nem számít manipulálásnak a kép 25%-nál kisebb mértékű megvágása, a teljes képet érintő, kismértékű színkorrekció, a színes felvétel fekete-fehérré alakítása és a szkennelési/digitalizálási hibák retusálása.) A beadható képek száma szerzőnként maximum 3 db lehet.

A pályaműveket szakértők bírálják el, és a lakosság is szavazhat a WTE facebook oldalára felkerülő képekre.

A legjobb képekből a Föld napja alkalmából szabadtéri kiállítás nyílik a Kós Károly téren. A díjakat a kiállítás megnyitó ünnepségén adjuk át a helyszínen 2017. április 21-én 14 órakor.

A fotókat CD-n kérjük beküldeni vagy eljuttatni a Kós Károly Általános Iskola címére (1192 Budapest XIX. Hungária út 28.), e-mail

cím: koskaroly@iskola.kispest.hu, vagy pedig elektronikus úton a postalada@wekerletelep.hu e-mail címre. A képekhez a néven, életkoron, lakcímen kívül jelíget is kérünk mellékelni.

E-mail küldése esetén a levél tárgya: „Fények és árnyak” fotópályázat

Ne feledkezzenek meg a nevezési lap pontos kitöltéséről! Ez letölthető vagy beszerezhető az iskolában és a Társaskörben. Egyéb információk: Somogyváriné Márovics Erikánál elérhetők. **Beérkezési határidő: 2017. április 10. éjfélig.**

Somogyváriné Márovics Erika

A Wekerlei Életfa Ünnepe

2017. március 25-én 18.15 óra körül

a Kós Károly téren és környékén

Fáklyás menet – Eskütétel – Gyermekrajz-kiállítás – Lebegő léggömbös üzenet – Moldvai táncház

Fotó: Szabó Mihály

Elállt a lélegzetem

avagy hangulatjelentés a Békés megyei Népművészeti Egyesület kiállításáról

A Wekerlei Napok kiállítása mindig kiemelt figyelmet érdemel, hiszen ez az első rendezvénye a háromnapos program-kavalkádnak. A 25. kiváltképpen ilyen volt.

A Wekerle sokszínű, sok szempontból. Lakói az ország különböző pontjain tudhatják gyökereiket, és milyen szerencse,

hogy ezekből a gyökerekből ilyen csodák születnek, mint amelyet a békés megyeiek alkottak.

Amikor megláttam a még csak készülő kiállítást, elállt a lélegzetem: a hímzések olyanok, mintha festve lennének! Ez a pontosság, precizitás áradt az „építők” munkájából is. Úgy került a helyére minden (hímzések, ebédlőasztal, ágy, cserepek, képek), mintha mindig itt lett volna.

Minél előbb hozni akartam az osztályomat, hogy lássam, a gyerekekre hogyan hat mindez? Mit vált ki egy kilencévesből? A csillogó szemek látványától hamar elszálltak a kételyeim. Olyan sokáig nézelődtünk, hogy megkaptam a pótkulcsot, zárjak én.

Büszkék vagyunk rá, hogy „Wekerle, ahol értéket őriz az idő” ennek a csodának is őrzője lehetett néhány héten át.

Íme, két kis fogalmazás:

„Voltam egy kiállításon: Békés megye hímzéseit mutatta be. Szívem szerint nem mentem volna. Egy kedves néni fogadott minket a Társaskörben. Szébbnél szebb hímzéseket és batyukat csodál-

hattunk meg. Nekem a lyukas sámlit tetszett a legjobban. Jó volt a kiállítás mégis!”

(Csepregi Örs Péter 3. b)

„Kora ősszel Békés megyéből hoztak egy kiállítást a Társaskörbe. A falakon különböző hímzések voltak, de volt egy szoba is berendezve. A hímzések legtöbbször vörös, lila és zöld virágokat és rejtett címereket ábrázoltak. Mi, az osztállyal együtt néztük meg. Legjobban a berendezett szoba tetszett, abból a hímzett párna és a csodás hálóing. Remélem, még sok megye népművészetével ismerkedhetünk meg másik kiállításokon.”

(Farkas Korinna 3. b)

Somogyváriné Márovcis Erika

Fotó: Papp Zsuzsanna felvételei

Az elmúlás kertjei – kiállítás a Társaskörben

Szeretem a temetőket...

A sírok virágait, a madarak énekét, a téli csendet, az őszi levelek hullását, amikor betakarják a meztelen sírköveket.

A mi családjunkban nem volt szokás hetente kijárni a halottainkhoz. Otthon emlékezünk rájuk, mosolyt fakasztó történetekkel, amik olyan elevenen szólaltak meg, mintha én is részese lettem volna, pedig még anyám is kicsi volt akkor. Ő kimondottan irtózott a temetésektől, a temetőktől. Nagypám halálakor benne is összetört valami. Soha nem láttam utána már olyanok, mint annak

előtte. Még az esküvőmön se tudta levenni a feketét, pedig úgy szerettem volna...

Szeretem a temetőket...

A régi és új sírokat. A különleges és egyszerű fejfákat, a gravírozott képekkel díszítetteket, a szép, időnként meghökkentő idézeteket.

Fentiek Márovcis Erika személyes emlékei, és Lóth Éva fotókiállításának megnyitóján hangzottak el.

Nagyon aktuálisak a szavak és a képek is.

Balatonfüred, Csikrákos, Mecseknádasd, Kozmás, Majosháza, Nyergestető, Sümeg,

Csikbánfalva, Budapest-Fiumei út és még néhány település temetőiben fotózott a szerző. Sírok, keresztelők, virágok, szobrok, feliratok, fák, rozsdás őszi levelek, árnyak, fények, havas faágak, emlékművek és csend a képeken. Igen, a csend is. És az emlékezés, az elmúlás, a szomorúság, a megnyugvás.

Lóth Éva írta: Rengeteg mindent akartam elmesélni az elmúlásról, a gyászról, a végső nyughelyek megbe-

Fotó: Zajti Gábor

csüléséről. De rájöttem, hogy itt nem szavak kellene, beszéljenek magukról a képek, a színek, a fények. És mindenki olvasson belőlük.

Karácsony közeledik, a születés ünnepe. Legyen időnk elgondolkodni, hogyan telik az életünk, megteszünk-e mindent, hogy az elmenetelünk békés legyen. Hogy a sírok mellett állók, ha lelkükben bánatosak is, de arcukon mosollyal emlékezzenek.

Papp Zsuzsanna

Fiumei sírkert
1956-ra emlékezve

Fotó: Papp Zsuzsanna

A mindennapok ősze-tele 1956-ban

Előző számunkban a forradalom és a szabadságharc Kispesztén és ezen belül Wekerlén történet eseményeibe adtunk bepillantást a szemtanúk vallomásai alapján. Miközben az események láncolatát, az egyes személyeknek a forradalom utáni sorsát kutattuk levéltárakban és az Interneten, igen sok érdekes, a harcokkal nem közvetlenül összefüggő információra leltünk. Alábbiakban ízelítőt adunk többek között az akkori apróhirdetésekből, moziműsorokból. Forrásaink a Szabad Nép (SzN), a Népszabadság (N), a Népszava (NSz) és a Népakarat (NA) című újságok voltak. Azokkal tudatjuk, akik koruknál fogva nem ismerhették, hogy a Hunyadi mozi az Üllői úton az Árpád és a Kossuth Lajos utca között, a Kölcsey nagyjából a Fő utcával szemben állt. Az Élmunkás filmszínház pedig a legtöbben Adyként ismerik, ami szintén ma már nem működik. Harminc éve zárva, de még fizikailag létezik, és még nem használják más célra.

Nézzük, miről írtak az országos lapok a forradalom kitörésének előestéjén és napján!

Okt. 4. Moziműsor: Az új ember kovácsa (szovjet) – Hunyadi

MOZIK
HANNIBAL TANAR UR (magyar film): URANIA (Rakóczi út 21) 4. n. 7. 19.; MOVESZ (Lenin körút 88) 9. 11. n. 2. 14. h. 8.; FELSZABADULÁS (Flórián tér 3) 14. h. 8.; DÓZSA (Róberti Károly körút 59) 4. n. 7. 19.; ALKOTMÁNY (Újpest) 14. h. 8.; HUNYADI (Kispest) 14. h. 8.; EPI-TÖK ROZSA FERENC KULTURHAZA (Gorkij fasor 50) 21-én negyed 3. fél 5. — **KATYA NEM NATRAL** (színes szovjet film): CORVIN (Kisfaludy köz) h. 6. 19. — **EPNST THÄLMANN, II. RÉSZ** (magyarul beszélő színes német film): ULÓCSA (Flórián utca 10) 3. h. 8. 19. — **EMBEREK FEHÉR BEN** (francia film): MOROS CSILLAG (Lenin körút 88) 14. h. 8. — **KIRALYLYAN A FELESEGEM** (francia film): KÖLCSEY (Kölcsey út 64) csak de. 10. 12. 2. — **TRAVIATA** (olasz film): VOROSMARTY (Üllői út 4) csak délelőtt 9. 11. 1.; **ELMUNKÁS** (Kispest) 16. h. 8. vas. n. 4.; **JOKAI** (Rákoshegy) 16. h. 8. vas. n. 4. csütörtök szünnap. — Magyar híradó. Angol közönség előtt. Az első beszéd ill. 2000 éves Pécs: KIRÁDO (Lenin körút 13), reggel 9-től este 11-ig folytatólag, szombaton éjjel 1 óráig.

Moziműsor: Hannibál tanár úr (magyar) – Hunyadi
 Traviata (olasz) – Élmunkás

A forradalom kitörését követő napok szinte minden helyet elfoglaltak, a lapok az események közlésére használták fel.

Okt. 26. Erőfeszítések a főváros élelmiszerellátására (SzN)

Okt. 27. Megalakult az új nemzeti kormány (SzN)

Okt. 28. Nemzeti Bizottságok alakulnak a Budapesti (sic) kerületekben (SzN)

Okt. 29. Kossuth-címerrel jelenik meg a Szabad Nép!

A XIX. kerület 135 Közért-üzletében a sorban álló vásárlók igen fegyelmezetten viselkednek. Többek között 60 q (mársa) marhahús, a Nagyvásártelepről 20 q sertéshús, a Nagyvásártelepről 20 q baromfi és 30 000 db tojás szétosztását biztosították. (SzN)

Egy úde kivétel:

Okt. 30. Az első esküvő a szabad Kispesztén (NSz)

A kispesztéi ideiglenes nemzeti bizottság vasárnap délelőtt alakult meg, s hétfőn megkezdte munkáját. Érdekes és derűs színfolt volt harcok forradalmi órákban, hogy az új nemzeti bizottság anyakönyvvezetője előtt megjelent az első fiatal pár: Pintér József minisztériumi tisztviselő és Petrányi Erzsébet segédmunkás... Értésülésünk szerint ez volt az első esküvő a szabad Kispesztén

– talán Budapestben is.

1956. nov. 2-án megalakult a Népszabadság, és átmenetileg elhallgatott a Szabad Nép.

Nov. 3. A Kispeszt labdarugó csapata megérkezett Bécsbe (N)

Nov. 4. Helyreáll a villamos és autóbúszközlekedés ... Megindultak és teljes erővel folynak a helyreállítási munkálatok a kispesztéi vonalrészén... (N)

A szovjetek általi megszállás, a szabadságharc eltírása a lapok hangnemén is érződik. A harcokról kevesebbet írnak, a helyreállítás, a munkafelvétel, az élet rendes kerékvágásba terelése kap nagyobb hangsúlyt. A sortűzekekről mély hallgatás.

Nov. 10. Habsburg Ottó táviratot intézett Eisenhower amerikai elnökhöz azzal a kéréssel, hogy „a

AZ ELSŐ ESKÜVŐ A SZABAD KISPESZTÉN
 A kispesztéi ideiglenes nemzeti bizottság vasárnap délelőtt alakult meg, s hétfőn megkezdte munkáját. Érdekes és derűs színfolt volt e harcok forradalmi órákban, hogy az új nemzeti bizottság anyakönyvvezetője előtt megjelent az első fiatal pár: Pintér József minisztériumi tisztviselő és Petrányi Erzsébet segédmunkás. Amennyiben más értesülésünk nem érkezik, ez volt az első esküvő a szabad Kispesztén – talán Budapestben is.

Népszava

magyar nemzet szabadon megválasztandó képviselői kapják vissza legfőbb nemzeti szimbólumukat: Szent István koronáját”. (SzN)

A forradalmi munkásparaszt kormány... elhatározta, hogy 500 forintnál nem nagyobb összegű zálogkölcsonnt képviselő ruháneműt és lábbelit 1956. nov. 10-től a zálogházak, a zálogjegyek felmutatása ellenében, díjmentesen adják ki a tulajdonosoknak. (N)

Nov. 11. Január 1-től megszűnik a gyermektelenségi adó (N)

Megkezdtek a munkát a kispesztéi és újpesti vágóhidak (NSz)

Nov. 20. Hétfőn számos budapesti üzemből megkezdődött a munka – így a kispesztéi Férfiruhagyárban is.

Helyreáll a villamos- és autóbúszközlekedés
 Szombaton 35 autóbúszvonalon teljesen és kilenc vonalon pedig részben megindult a forgalom 250 kocsi-val. A járatok reggel 6-tól este 6-ig közlekednek. Hétfőtől 400-ra növeljük a forgalomban levő autóbúszok számát, s reggel 5-től előrelátóan este 7-ig közlekednek a járatok.
 A villamosjáratok is megindultak, régi útvonalán közlekedik az 1-es, 3-as, 5-ös, 7-es, 10-es, 11-es, 14-es, 14-es, 28-as, 33-as, 47-es, 53-os, 56-os, 58-as, 64-es, 65-ös, 69-es. Közlekedik a 75-ös trolibusz is a teljes útvonalán, de egyelőre még csak néhány kocsi-val. A 25-ös villamos a Baross tér és az Állatkert között, a 31-es a Ferenccsatorna-pályaudvartól a Pacsirta-telepiig, a 68-as a Mogyoródi út és a Bónyák tér között, a 32-es a Szabóteleptől a Ferenccsatorna-pályaudvarig, a 67-es a Kelet felől a MAV-telepiig, a 44-es a Rákospatak felől a Kelet felől. Régi útvonalán megindult a nagytérenyi és törökballinti HÉV, működik a Fogaskerekű Vasút is. Megindultak és teljes erővel folynak a helyreállítási munkálatok a kispesztéi vonalrészén, a Szell Kálmán téren, a Nagykörúton, a Rákóczi úton és a belső Üllői úton a honvédség és más műszaki alakulatok segítségével.

NÉPSZABADSÁG 3

Népszabadság

Okt. 20. Podmaniczky Rezső, a berlini magyar nagykövetség attaséja a napokban állomáshelyén autóbaleset áldozata lett. Temetése okt. 25-én 15 órakor a Kispesztéi Újkegytemetőben. (SzN)

(Vajon a harcok közepette nyugalomba tudták helyezni?)

Okt. 23. az MTV kísérleti műsora 20 órakor (SzN)

1. Két nyuszis (rajzfilm)
2. 7. sz. TV Híradó
3. A zalameai bíró (Calderon színdarabja)

Az enyhe idő tovább tart, rendkívüli időjárás Magyarországon, nappal 17-21 fok. (NSz)

A Nap kel: 6.14, nyugszik 16.42

SPORT
VILÁGCSCS-FORMÁBAN AZ AMERIKAI ATLETÁK Az olimpiára készülő amerikai atléták Los Angeles-i versenyén jutottak két világcscs szünetelt. Eredmények: súlylökés, O'Brien, 19,25 méter, új világcscs (régi: O'Brien, 19,05 m), magasugrás, Dumas, 2,15 méter, új világcscs (régi: Dumas, 2,14,5 m).
MAGYAR ASZTALTENISZEK is részt vesznek az osztrák nemzetközi bajnokságon. A játék szerint Suda, Gyetval, Földi, Farkas Gizl, Jávorné, Simonné és Kóczán Éva képviseli a magyar színt.
A KISPESZTÉI LABDARUGÓ-CSAPATA csütörtökön este megérkezett Bécsbe. Az osztrák fővárosban melegen ünnepelték a magyar sportolókat, akik valószínűleg több mérkőzést játszanak majd az osztrák csapatok ellen és így folytatják útjukat Francia- és Spanyolországba.

Népszabadság

— A pékek éjszakai munkájának megszüntetésére új módszert vezettek be a főváros VII. kerületében, továbbá Kispeszt és Pestlőrinc egyes péküzemeiben. Ezek a helyeken este elkészítik a kovászt és a dagasztók hajnali négy órákor, a formázók és a sütők 5 órákor kezdik meg a munkát. Éjszaka tehát nincs munka. Az új munkabeosztás jól bevált.

— Szobrot emelnek Vásárhelyi Pálnak, a tiszaszabályozási terv kidolgozójának

— A mesterséges bolygó felengedésére az Egyesült Államokban rövidesen megkezdődnek a kísérletek. Néhány hónapon belül kilövik az első kísérleti rakétát, amely a Föld felszínétől 5–800 kilométer magasságba szállítja majd a mesterséges bolygót.

— A Szovjetunióba látogató külföldi turisták ötvenszázalékos vasúti kedvezményt kapnak az államhatártól az utazás rendeltetési helyéig és visszautazásuk bármely ponttól a szovjet határig.

Népszava

A forradalom alatt eltűnt DD-355 Skoda gyártmányú 1101 típusú gépkocsink megtalálóját, illetőleg nyomravezetőjét 2000 forint jutalomban részesítjük. Kispesti Traktorgyár (N)

Dec. 3. Moziműsor:

Dec. 3-5-ig (csak délelőtt!)
Eladó kísértet (angol) – Hunyadi
Egy szép lány férjet keres (olasz) – Kölcsey
Traviata (Olasz opera) – Élmunkás

Dec. 4. Újabb villamosvonalakon indult meg a közlekedés (N)

... az 51-es a Nagyvárud tér és a Malinovszki (ma Vas Gereben) út, a 41-es villamos ingajárata a Tóth Árpád utca és az Üllői út között jár.

Dec. 6. Mikulás napja

Moziműsor:
Nincs irgalom (olasz) – Hunyadi
Sötét csillag (német) – Élmunkás
Eladó 120 négyszögöles telek Kispeszt Kertvárosában. Érdeklődni lehet: 113-780. (N)

Dec. 11. A pesterzsébeti, a kispesti, az újpesti...zálogfiókok már az értéktárgyakat

is kiadják a betevőknek. (N)
FC Milan – Honvéd 1:2 (Milano) – mindkét gólt Puskás lőtte...
Dec. 16. A pesterzsébeti jódos sós gyógyfürdő hétfőtől kezdve szénhiány miatt átmenetileg nem működik. (N)
Dec. 19. A Kispesti Traktorgyár ezer-ezer

forint jutalomban részesíti a forradalmi események során eltűnt alábbi járművek megtalálóját. Itt felsorolás következik: 1 db motorkerékpár, 13 db tehergépkocsi, 9 dömper, 2 traktor. (N)

(Hol van már a forradalom tisztasága, a becsületkassza?!)

Ötvennapos távollét után hazaérkeztek sportolóink a melbourne-i olimpiáról – 48-an még nem! (N)

Czibor az AS Romában...

Dec. 22. Számtalan fővárosi – köztük a Kispesti Traktorgyár, a Férfiuhagyár – hívja fel dolgozóit, hogy adott határidőig jelentkezzenek munkahelyükön, különben törlik a névsorból őket.

Ezek a felhívások a napilapokban hetente

megismétlődnek.

Mi történik azokkal a gépkocsikkal, amelyeket nem a tulajdonosaik használnak? (N)

Karácsony Moziműsor:

Hyppolit a lakáj (magyar) – Hunyadi
Rákóczi hadnagya (magyar) – Kölcsey

Apróhirdetés (N):

Mérlegképes könyvelő egyetemi végzettséggel, 18 évi pénzügyi és számviteli gyakorlattal pénzügyi vezetőnek elhelyezkedne. Kispeszt, Gábor Andor (Fő) u.....

Hét hetes pulikutyák győztes szülőktől eladók. Kispeszt, Gábor Andor u.

(Vérzivataros korban születtek!)

Dec. 28. Bestiális gyilkosság Kispes-ten (N)

Gascsik Ferenc az ünnep előtti hétfőn kora este távozott

M. Port Irén: 1956

Apám minden reggel
Biciklivel ment el
Keresztül a városon Budára
Fegyveres őrhelyeknél megállva
Hol orosz katonák matatták
S mikor áthaladt
Hátába puskacső érzete tapadt
Mi nem tudtuk ezt, játszottunk, mint
máskor az ötlábú asztal alatt.
Ettük a szalámit, a dán vaját
Mert ilyenkor a legfontosabb, a jó
falat
Minden pénzt élelemre költünk
mondta apám
Veszélyben ez a legfontosabb
Mi nem tudtuk ezt, játszottunk, mint
máskor az ötlábú asztal alatt.
Ha feltűnt alakja a kapuban este
A kormányon két kövér libát cipelve
Ugráltunk örömmünkben a libamáj
miatt
Mely azelőtt sohasem akadt
Mi nem tudtuk ezt, játszottunk, mint
máskor és dúskáltunk a finomság-
ban az ötlábú asztal alatt
Matracon aludtunk, ruhában, cipő a
párna alatt
Ugrásra készen, ha szólnak majd
szaladj
Világított a kis kereszt, éjjel
De együtt voltunk, mint egy gom-
bolyag
Fogalmunk nem volt veszélyről,
Úgy hittük ez kaland
Mi csak játszottunk az ötlábú asztal
alatt

(2011)

Gyertyafény mellett árusítottak a Kispesti Állami Áruházban

November 12-e után nyílt meg a XIX. kerületi Szivárvány Állami Áruház, ahol legtöbbször gyertyafény mellett áldozatos munkával szol-

gálák ki a vásárlók tizezreit. A hétmillió forintos árukészlet igen gyorsan fogyott, de már a második héten árupótlás érkezett. Egy hónap alatt 6,5 millió forint értékű árut adták el, míg ez idő alatt 3,6 millió forint értékű új árut hoztak. A szomszédos Kispesti Férfiuhagyár is az áruház segítségére sietett jelentős mennyiségű, jó minőségű öltönyt. Az áruház vezetője megnyugtató tájékoztatást adott a közeljövőről. A karácsonyi csúcsforgalomra számítva még ezen a héten az áruház minden osztályára igen sok árut szállítanak, köztük nagymennyiségű kitérő export- és import-árut.

ben intéz. hozzánk kérdést: jár-e az ötezer forintos segély vagy sem? Bár erről a tárgyról lapunk korábbi számaiban már adtunk tájékoztatást, még-evszer közöljük: a harcok során károsultaknak kérvényt kell beadniuk, amelyet a lakóbizottság elnöke aláír, vagyis igazolja a kár mértékét. A kérvényben természetesen hozzávetőleges becslés alapján fel kell tüntetni, milyen mértékű a kár. Mindezek után a tanács szociális csoportjának előadója személyesen is megállapítja a kérvényben foglaltak valóságát. A kerület kiküldöttjének

Karácsony előtt megkezdik a csehszlovák cikkek árusítását

Népakarat

Wekerle Sándor (1848. november 14., Mór – 1921. augusztus 26., Budapest)

Születésnapja november 14-én van. Ennek emlékére a Wekerlei Társas-kör Egyesület minden évben illyentájt megkoszorúzza a Kós Károly téren álló Wekerle Sándor szobrot.

Tisztelettel gondolunk rá, hisz elsősorban neki köszönhetjük lakóhelyünket, a Wekerlét.

Aki évről évre részt vesz ezen a megemlékezésen, sokat megtudhat az államférfiről. Ebből a cikkből csak keveset. De érdeklődőknek ajánlható az internet, ill. Görög Staub Károly – Patay Géza: Wekerle Sándor (Helikon 2011) című könyve. Ezt forrásként a megemlékezők

is szívesen használják. Nem az életrajzi részleteket ismétlem, talán a főbb állomásai jól ismertek. Inkább Wekerle Sándor jellemét bemutatató néhány mondat következzen.

Mint pénzügyi ember, az anyagi javakat igen sokra becsülte. Álláspontja szerint az anyagi eszközök felett a köznek és a magánszférának is úgy kell rendelkeznie, hogy azok a szükségletek kielégítésére mindenkor felhasználhatók legyenek. Takarékos volt minden téren, s erre ösztönzött másokat is. Nem szórta a pénzt, magánéletében sem. Helybéli mesterekkel dolgoztatott. Az észszerű, takarékos, ugyanakkor jó minőségű munkákat szerette, ez tükröződött ottho-

nában, de ez a szemlélet érhető tetten a nevét viselő telep megvalósításában is. A jó minőségnek ugyanakkor nem mindig tudott ellenállni, különösen, ha szivarokról volt szó, vagy éppen a pipái csábították el.

Segítőkézség, emberiség jellemezte. Nagyon sok embert, egykori iskolatársait, szegény rokonokat titokban támogatott.

Szívesen vitázott, vita közben energikus, meggyőző volt. Gyakran mondta: legfontosabb az egészség és a jó kedély. A harag sosem homályosította el tisztánlátását. Kevés olyan ember akadt, aki annyira elfoglalt lett volna, mint ő, de legnehezebb napjaiban is jutott ideje családjá számára. Amint átlépte az otthon küszöbét, mintha azonnal elfelejtette volna, hogy mivel foglalkozott reggeltől késő estig.

Amilyen volt Wekerle Sándor családjá és gazdasága körében, ugyanolyan volt a közéletben is. A nemzet volt az ő legszelebb családja. Nála nem létezett ellentét köz- és magánérek között.

És egy kis magán-élmény. Kirándulás pár éve, Mór is úti cél volt. Éppen bornapok voltak a Lamberg kastély parkjában. Lehetett kóstolni, tettük is. És azt láttuk, hogy valamit mártogatnak a borba. Ez a KVIRCEDLI. Érdeklődni kezdtem. Egy helyi lokálpatrióta elmondta, hogy a bornap különleges ünnep volt a móriak életében régen is, hisz sokak megélhetését a szőlőtermelés adta. 1934-ben szervezték első alkalommal. Sok vendég érkezett ilyenkor a településre. A borsátrak mellett laci-konyhákat is felállítottak. A családok ünnepi ételeket készítettek. A kalács mellett elmaradhatatlan volt a kvircedli (Kwiezetl). Ez a kifejezetten ünnepi alkalmakra készített sütemény, melyet karácsonykor, szilveszterkor, farsangkor, Márton napkor és lakodalmakra is sütöttek. Németország és Ausztria több részén is ismert. Valószínű, hogy a 18. század elején Móra betelepülő német lakosság hozta magával a kvircedli receptjét, és generációkon keresztül átörököltette. A készítéséhez használt forma téglalap alakú, fából készült. Négy oldalába különböző mintákat véstek: rózsa, rozsmaring, hal, nyúl, virág, babaformát vagy olykor a család monogramját. Azonnal vettem egy formát, leírtam a receptet, és azóta minden novemberben sütök egy adagot.

Közzéteszem a receptet és a látványt is.

Próbálják ki Önök is. Nemcsak szép, hanem finom is.

Papp Zsuzsanna

Kvircedli recept

Elkészítés:

1. A tojásokat megmossuk, feltörjük és robotgéppel a cukorral együtt habosra keverjük.

2. A szalalkálit a borban feloldjuk, hozzáadjuk a vaníliás cukrot és a reszelt citromhéjat és belekeverjük a tojásos masszába.

3. A lisztet három adagban hozzákeverjük. Lényeg, hogy ne ragadjon, de ne legyen kemény se a tészta. Ezeket a műveleteket mind a robotgéppel végezzük el. Természetesen az eszközöket cserélni kell. A habverő után a dagasztót kell betenni.

4. Lisztezett nyújtódeszkán 1 cm vastagra kell a tésztát nyújtani, és a belisztezett nyomófal sorban és oszlopban mintákat nyomunk bele.

5. A bemintázott tésztát feldaraboljuk, és egy éjszakára szobahőmérsékleten száradni hagyjuk. A szárításhoz a tészták között kb. 1 cm távolság legyen.

6. Másnap a sütőpapírral kibélelt tepsiben szorosan egymás mellé rakva, a sütőt közép-fokozatra, (170°C) állítva kb. 20 perc alatt szép világosra sütjük. Alacsony hőmérsékleten a tészta folyós marad, magason gyorsan megég a sülés helyett.

Előkészület: 30 perc + egy éjszaka a szárításhoz, sütés 20 perc

Hozzávalók 6 főre:

- 5 db tojás
- 40 dkg porcukor
- 75 dkg liszt
- 1 biocitrom reszelt héja
- 1 dkg szalalkáli
- 1 cs. vaníliás cukor
- 0,5 dl móri ezerjő bor
- kvircedli nyomófa (persze más nyomóminta is használható)

A szerző felvétele

KiVa a Hungáriában

A finnországi Turku Egyetemen kidolgozott „antibullying” (bántalmazás-ellenes) program a 2016/17-es tanévben, egy pilotprogram keretén belül, három magyarországi iskolában kerül bevezetésre. A program magyarországi adaptációját és tesztelését az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet valósítja meg.

Elsőként a papkeszi Bocskai Általános Iskola, a wekerlei Hungária Általános Iskola és Kollégium, valamint a Kelenvölgyi Általános Iskola tantestülete ismerkedhetett meg a KiVa részleteivel. (Kiva egy finn szó, melynek jelentése kedves. Ugyanakkor mozaik szó is: „Kiusaamisen Vastainen”, magyarul: bántalmazás ellen.)

Aki már találkozott a pedagógiai szakirodalomban az „antibullying” kifejezéssel, bizonyára vegyes kép alakulhatott ki benne az ilyen programokról, mert korábban a világ számos pontján sikertelennek bizonyultak az iskolai bántalmazás visszaszorítására tett kísérletek.

Finnországban, ahol nemzetközileg is elismerten kimagasló a közoktatás szín-

A kezdetektől a mai napig felére csökkent a bántalmazók és áldozatok száma a finn iskolákban.

A program arra a bántalmazásra figyel az iskolán belül, amikor egy kiszemelt áldozattal, vagy áldozatokkal rendszeresen, ártó szándékkal, agresszívan viselkedik egy vagy több bántalmazó. Az áldozatok pedig nem képesek magukat megvédeni az erőegyensúly hiánya miatt. (Tehát nem a játékos évdést, egyszeri adok-kapok szóváltást vagy akár az egyszeri verekedést kívánjuk intézményi szinten kezelni, ennek kezelése továbbra is annak a pedagógusnak a feladata, aki éppen a gyerekekkel van, vagy aki más érintett szakember lehet.) Az olyan fizikai, verbális, kapcsolati, online bántalmazás számát, súlyát szeretnénk csökkenteni, amelyek rombolóak az áldozatra, a közösségre és a bántalmazóra nézve egyaránt.

Havi két órarendi óra keretében a diákok interaktív foglalkozások és online játékok segítségével összpontosítanak a bántalmazások megelőzésére. Amikor fény derül egy bántalmazási esetre, akkor alkalmazunk

FELAJÁNLÁS

Kedves Wekerleiek!

A Kós Károly Általános Iskola egy tanára és néhány diákja segítséget ajánl fel olyan idősebb embereknek, akiknek már nehézséget okoz a ház körüli teendők ellátása (utcasöpítés, lombgyűjtés, rendrakás...stb.).

Vállalt időszak: szerdánként, 14.30-15.30 óráig.

A program vezetője: Porkoláb Gábor: 20/968-57-55

porkolabgabor@kosiskola.hu

Kérjük olvasóinkat, segítsenek, hogy a rászorultakhoz eljusson a felajánlás!

ban, hogy javulnak a tanulmányi eredmények, jobban szeretik a gyerekek az iskolai közösséget, csökken a szorongás és a depresszió előfordulásának száma, mértéke.

Fontos eleme a programnak, hogy az iskola helyzetét és a változásokat folyamatosan mérjük, elemezzük. Nem csupán ebben a tanévben, hanem hosszabb távon kívánjuk működtetni a módszert, melyhez folyamatosan kapunk külső szakmai segítséget is.

A kollégiumunkban korábban alkalmazott média- és drámatechnikákkal, műhelymunkákkal is segítjük a finn módszer adaptálását. A Hálózati Dráma és Média Munkaközösség honlapján is megtekinthetők a KiVa programhoz kapcsolódó video sorozatok, azok helyi előzményei.

Szeretettel várunk a tankerületi munkaközösségünkbe minden kollégát, aki érdeklődik a drámapedagógia, médiaismert, IKT eszközök felhasználási lehetőségei iránt. Munkaközösség-vezetőként szívesen segíték a pedagógus minősítés, tanfelügyelet kérdéseiben is, mert mesterpedagógus szakértőként, trénerként a kezdetektől vannak tapasztalataim ezeken a területeken is. Jelentkezni a honlapunk interaktív felületén található kérdőív kitöltésével lehet. (<http://hdmm.esy.eu>)

*Papp Zoltán Tibor
Intézményi KiVa-team tag*

A Hungária Általános Iskola és Kollégium KiVa tréningjének résztvevői

Fotó: Jármí Éva

vonala, a KiVa program igen népszerű: az ország összes állami általános iskolájának 90%-a van a programot megvalósító KiVa-iskolaként nyilvántartva. A hatékonyságát egy nagymintás, tudományosan megalapozott módszerrel, RCT-kontrollal (véletlenszerű kiválasztással működő klinikai teszt) rendelkező vizsgálattal is bizonyították. Ez a program 2009-ben elnyerte az Európai Bűnmegelőzési Díjat, 2012-ben a legjobb tudományos publikációnak járó Szociálpolitikai Díjat, valamint négy országos díjat 2008-ban, 2010-ben, 2011-ben és 2012-ben.

célzott tevékenységet. Ezek kifejezetten azon gyermekekre és kamaszokra irányulnak, akik elkövetőként vagy áldozatként közvetlenül érintettek a bántalmazásban, valamint olyan osztálytársakra, akiket azzal bízunk meg, hogy támogassák az áldozatot. A beavatkozásnak az a célja, hogy véget vessünk a bántalmazásnak. Ezt a feladatot az erre a célra kiképzett négy fős intézményi KiVa csoport látja el. (<http://hungaria.xyz>)

Reméljük, hogy nálunk is tapasztalható lesz az a „járulékos pozitív hatás”, ami Finnország-

Az „Év némettanára”

Egy iskolában folyó oktató – nevelő munkát sokféle módon lehet megítélni, értékelni. A pedagógus munkájának látványos elismerése a kitüntetés. A mi iskolánkban – a Kispesti Erkel Ferenc Általános Iskolában – az idei tanév kezdetén Varga Zsuzsanna kolléganőmet, a német nemzetiségi nyelvoktató felső tagozatunk nyelvtanárát érte ez a megtiszteltetés. A Budapesti Német Nemzetiségi Gimnáziumban 2016. szeptember 30-án rendezett nemzeti ségi tanévnyitó ünnepségen a Fővárosi Német Kisebbségi Önkormányzat képviselője az „Év némettanára” kitüntetést adta át Varga Zsuzsanna tanárnőnek. Ennek kapcsán kérdeztem őt.

- Hogyan kerültél a nyelvoktatói pályára?

- Annak idején a fiatalok számára nem volt olyan széles skálája a lehetőségeknek, mint manapság. Mivel nagyon szerettem az orosz nyelvet (még kötelező volt), ezen a vonalon indultam tovább. Valószínűleg azonban a családi háttér is meghatározó volt, hiszen bátyám és sógornőm szintén nyelvtanárok, így a nyelvoktatás minden szintje képviselteti magát a családban. Ezáltal nagyobb rátekintést kaphat az ember a „honnan, hova és milyen módszerekkel” témakörben.

- Az iskolánkban teljesíthető Mini DSD vizsgák megszervezése a nevedhez fűződik. Honnan jött az ötlet?

- A szülők manapság egyre inkább mérni szeretnék gyermekeik tudásszintjét. Erre lehetőséget biztosított a Német Kisebbségi Önkormányzat. Támogatásukkal kapcsolódott intézményünk a DSD1 nemzetközileg elismert nyelvvizsgarendszerhez. Ez az egyetlen olyan nyelvvizsga, amely nem a széles értelemben vett lakosság számára, hanem csak a nemzetiségi iskolákban tanuló

diákok számára elérhető. Diákjaink számára ez ingyenes, hiszen az anyagi háttérrel az állam biztosítja. Ezenkívül nagy előnye, hogy külföldön elismert vizsgáról van szó.

Tanulóink többsége (nyolcadikosok) az elmúlt két évben sikeresen vette a B1-B2 szintet. (Ez az alapfok és középfok közti szint.)

- A nemzetiségi nyelvoktatás miben különbözik egy sima német nyelvtagozattól? Van-e különleges szerepe az itt tanító nyelvoktatóknak?

Forrás: Molnos Ilona

- A mi iskolánkban 1–8. osztályig bontott csoportokban, tehát kis létszámban folyik a nyelvoktatása. Az idegen nyelv elsajátítását nagymértékben támogatja a Német Kisebbségi Önkormányzat, amennyiben számos programmal hozzájárul ahhoz, hogy ne csak a német kultúrához kerüljenek közel tanítványaink, hanem az itt élő magyarországi

német közösség mindennapjai, hagyományai is szerves részét képezzék az oktatásnak.

Véleményem szerint a pedagógiában a tanárnak – így a nyelvoktatóknak is – van a legnagyobb szerepe. Személyiségével, szakmai és módszertani felkészültségével – úgy gondolom – többet jelent a diákok számára, mint bármilyen tankönyv vagy csodamódszernek kikiáltott informatikai eszköz. Ezek természetesen fontosak, de nem szabad, hogy túlsúlyba kerüljenek a tanítás folyamatában.

- Milyen lehetőségei vannak a gyerekeknek, hogy nemzetiségi programokon vehessenek részt? Hogyan készültek ezekre? Honnan kaptok segítséget a programok lebonyolításához?

Például a kitelepítés évfordulóján ellátogatunk Dunabogdányba, rendszeressé kezd válni az iskolában megrendezésre kerülő sváb bál, ahol a német ritmusokra hagyományörző táncscsoport adja a műsort. Rendszeresen megünnepeljük a Márton-napot. Sok segítséget kapunk a tanév megnyitásakor és zárásakor a jutalmak megvételéhez, valamint a már szokásossá vált, kétévenként Ausztriában megszervezésre kerülő nyelvi táborhoz.

- Kollégádként látom, hogy reggel az elsők között érkezel a tanárba, és az utolsók között mész haza. A tanítványaid sikeresek, osztályfőnökként is szeretnek. Váratlanul ért a kitüntetés?

- Igen. Én voltam a legjobban meglepődve, amikor színpadra szólítottak. Természetesen nagyon jólesett, hogy rám gondoltak. A munkával eltöltendő, előttem álló éveket is próbálom hasonló szellemben megélni. Az viszont, hogy egy pedagógus sikeres-e, csak évek múlva derül ki, amikor a tanítványok már az általam átadott tudást használják, illetve az általam közvetített normák szerint élnek.

- A kitüntetéshez gratulálók és további sikeres munkát kívánók!

Kirillyné László Enikő

A Deák tortája

Október 24-én, hétfőn kezdődött meg a Kispesti Deák Ferenc Gimnázium egyhetes rendezvénysorozata, a Deák-Hét.

Rengeteg színes és érdekes programon vehetünk részt: volt például diákigazgató-választás, melyen akadt olyan jelölt, aki inkognitóban, Darth Vader álcájában vezette a kampányát. A befutó a Szakáll néven induló jelölt lett, aki kampányvideójával sokak szívébe belopta magát.

A hét szépirodalmi teadélutánnal folytatódott, melyen a fiatal írópalánták bemutatgatták írásaikat. A „Nem középiskolás fokon” program keretében a diákok kiválaszthatták, mely szakember társaságában töltik az idejüket, például egy olimpiai sportriporter beszámolóján, hadtörténész eladásán vagy akár csillagász kurzuson vesznek részt.

Amit újonc kilencedikesként leginkább vártam, az a tortasütő verseny volt! Az iskola összes osztályából indultak kiskukták, köztük mi is. Az idei tortaverseny témája a gyümölcstorta volt, amikor ezt meghallottam, nagyon megörültem, mert egy remek gyümölcstorta receptet ismerek!

Kedden iskola után átjött hozzám két barátom, akikkel hozzáláttunk a mesterművünk megalkotásához. Házi recept alapján elkészí-

Rendhagyó tanítás a Pannóniában

Izgatottan készültünk kolléganőmmel, Igaz Ágnessel erre a napra. Naná, mi vagyunk ennek a szép októberi szombatnak a megálmodói, megszervezői és megrendezői.

Korán reggel már mindketten az iskolában tébláboltunk. Az utolsó simításokat végeztük.

Jaj, de jó! Rendhagyó tanítási nap. Ha már kötelező munka, akkor vigyünk bele egy kis színt. *Mi lenne, ha az órákat vállalkozó kedvű szülők tartanák Mesterségem címere rendeznének meg?*

A tervet elszánt tett követte. Másfél hónapos tervezgetés, szervezkedés, megbeszélés után végre elérkezett a várva várt nap.

Nézzük sorban, mi is várt a gyerekekre!

Az alsó tagozatot két részre osztottuk: 1 - 2. és 3 - 4. osztályokra.

A legkisebbek 5 állomáson masírozva végig, egytől-egyig érdekes mesterségekkel találkoztak, és interaktív résztvevői voltak a napnak.

A *kisállatkertben* a nyuszi simogatáson kívül megismerkedtek a görög teknőssel, a furcsa nevű axolotllal és egy állatorvos, egyben galambász apuka jóvoltából nagyon sok információt szereztek a galambtenyésztésről. Megtekinthették a galambokat, amik annyira változatosak voltak, hogy még a felnőttek is a csodájára jártak ezeknek a szárnyas jószágoknak. Számomra a fekete „frufrus” galamb volt az ász!

Az állatkert után *néptánc* bemutató következett a gyerkőcök bevonásával. Majd kifáradva a *kölyöklazítón* találták magukat a lurkók, ahol érdekes gyakorlatokkal relaxáltak kicsit. A *cukrászatban* önállóan készítették el saját kókuszgolyóikat, amiből természetesen ettek és kóstolót is vihettek a családjuknak. Ezután a *jelbeszéddel* ismerkedtek meg. Nemcsak mesét „hallgattak”

jelnyelven, de megtanulták saját nevüket, köszönteni egymást, sőt még a Cinege cipőjét is lelkesen jelelték együtt.

A nagyobbak 6 állomáson lestek el egy-egy mesterséget.

beszélgettek. Kellemesen, jó hangulatban telt el itt is az idő.

Az utolsó állomás pedig igazi csemegének bizonyult. *Szinkronizálás*. Igazi filmet, igazi színészek segítségével, igazi hang-

Fotó: Aradné Szatmári Diána

A *rögbi edzésről* kifáradva, ahol külön foglalkoztak a fiúkkal és külön a lányokkal, a gyerekek *lufihajtogatásra* indultak. Ezen az állomáson minden gyermek megtanult lufikutyát hajtogatni. Számomra is érdekes, de az összes gyereknek sikerült a munka, boldogan hordozták körbe a kis állatkákat.

A *relaxáláson* a szőnyegen fekvé teljesen el lazulva, lenyugodva elengedték a fáradtságot, stresszt. Majd a *drámaórán* a szoros együttműködésé volt a főszerep. Itt az volt a legjobb, hogy nem lehetett rossz megoldás.

A *teaházban* gyertyafény mellett, ízletes teát szürcsölgetve, párnákon ülve suttozva

mérnökkel, igazi mikrofonba. Múltán nagy siker volt, pláne, mikor visszahallgatták magukat.

Remek hangulatban, nagyon klassz, lelkes, készséges szülőkkel és segítőkkel fantasztikusan sikerült ez a nap.

Hogy mi ennek a bizonyítéka?

Egy beszédfoszlány, amit meghallottunk: „Ha jövő szombaton is ilyen lesz a sulis, akkor mi jövünk.”

Jóleső fáradtsággal és a kollégák őszinte gratulációival mehettünk haza szombat délután.

Gregor Márta

tettük a torta alapját, kezdő létünkre egészen ügyesen kivágtuk a belsejét és megpróbáltunk pudingot főzni... Ez első próbálkozásra sajnos nem igazán jött össze, mert egy kicsit odaégettük az alját, de szerencsére találtam otthon még egy csomag pudingport, amit már nagyobb odafigyeléssel készítettünk el. Ezt aztán beleöntöttük a tortánk közepébe, és gyümölcsöket

raktunk rá, majd leöntöttük zselatinnal. A következő lépés a tortánk bevonása volt, itt is volt egy kis fennakadás: kevés tortabevonót vettünk, így magunknak kellett olvasztani fehér csokit, ami (hiába imádkoztunk kitarthatóan a tűzhely mellett) csak nem csomómentesen szétolvadni. Azt hittem, sosem leszünk kész! Ekkor eszembe jutott, mi lenne, ha vaját adnánk hozzá? Kipróbáltuk és működött! Szép fehér csoki masszát kaptunk, amivel aztán könnyen be tudtuk vonni a tortánkat. Szerintem remekül sikerült! Igaz, hogy két óra helyett öt órába telt elkészíteni, de megcsináltuk és nagyon büszkék voltunk rá! Ezelőtt egyikőnk se nagyon sütött tortát, úgyhogy ez

komoly kihívás volt számunkra, de élveztük! Másnap, amikor szembesültem a többi induló pályamunkájával, egy kicsit elbátortalanodtam a szebbnél-szebb tortaműalkotások láttán, ugyanakkor lenyűgöző volt látni, mi minden kreálható egy egyszerű feladatból.

Miután a szakértő zsűri pontozta a tortánkat, az osztályunkkal közösen felvagtuk, és mindenkinek jutott egy szelet. Mind azt mondták, hogy nagyon finom lett!

A fődíjat megérdemelten a 9.NyC osztály vitte el almarózsa díszítésű csokibevonatos gyümölcstortájával, de se baj, hiszen csak az számít, hogy mindenkinek ízlett az első tortánk.

Várnagy Dorottya (9.a)

Fotó: Hanzsz Dorottya

Szebenyiék

Mai történetünk egy kedves, idős hölgy emlékeire kívánt támaszkodni. Fájdalom, ő már jobb létre szenderült, de szerencsénkre gyermeke és unokái is wekerleiek.

Szebenyi Mariannával és férjével, Váradi Balázssal az udvarukon ülünk le beszélgetni. Mariannának az édesanyja alig fél éve hunyt el, beszélgetőtársam az interjú során több ízben elrészletlenül.

A családregegy rögtön egy meglepő fordulattal kezdődik. Marianna apai nagyapját Szombathelyen 1886-ban Tóth Ferencnek keresztelték, s ő a harmincas években Szebenyire „magyarosította” nevét. Felnőttként előbb a Magyar Királyi Állami Vasútnál dolgozott, majd fővárosi altiszt lett. 1920-ban még a Gubacsi úton lakott. Felesége: Ónodi Mária. Gyermekeik: Margit, József és Ferenc.

Szebenyi Ferenc 1921-ben született, általános iskolába a III-as számúba járt. A háború alatti sorsát unokájának – a később bemutatandó Váradi Lili Kisanna – iskolai dolgozatából emelem át. „A háború alatt repülő volt, és 1945 elején a szombathelyi repülőteréről Németországba evakuáltak, ahol az amerikaiak fogságába esett. Hadifogolyként érte meg a háború végét. A fogságban elmondása szerint nem volt olyan rossz sorsa. Sajnos, a »szabadulás« nem volt épp örömteli, mivel ez azzal járt, hogy az oroszok elvitték őt és társait »málenkij robot«-ra, azaz munkaszolgálatra a Szovjetunióba. Három és fél év után tudott hazajönni. Nagyapám világ életében nagyon sovány volt, így a nagyon gyenge étkezés mellett csontsoványra fogyott. Nem volt nehéz elhittetni senkivel, hogy nagyon beteg, így sikerült Magyarországra jönnie.”

Szebenyi Ferenc 1953-ban ismerkedett meg későbbi feleségével Csizsár Júliannával. A

Szebenyi (Tóth) Ferenc altiszt családjával, felesége Ónodi Mária, gyermekei József, Ferenc és Margit

trianoni békeszerződést megelőzően a Csizsár család Királyhalmán lakott, amely falut a hátrarendezés során kettévágták: Bácsszőlős lett Jugoszláviában, Ásotthalom nálunk. Utóbbi faluban Csizsár Andrásnak és feleségének három leánya született. A középső Csizsár Júlianna, ő volt beszélgető partnerem édesanyja. „A gazdasági válság hatására a Csizsár család is tönkrement. A banki tartozások miatt elárverezték a mórahalmi házat. A családfő 1934-ben Pestre utazott, hogy munka után nézzon. Először petróleumfűzőkkel kereskedett, de ez nem ment túl jól, így gyári munkásnak állt. Ez idő alatt a feleség a három lánnyal Mórachalmán próbált megélni. 1938-ban ő is a fővárosba utazott, majd az anyjától örökölt kereskedői véna hatására nyitott Kispesten egy kis fűszerüzletet. A lányok ezalatt ide-oda hánykolódtak, hol Királyhalmán a nagyszüleiknél, hol Szegeden, anyjuk testvérénél, hol pedig Mórachalmán a nagybátyjuknál éltek. Ahogy a fűszerüzlet egyre jobban ment, úgy sikerült a lányokat is egymás után Pestre hozni. Először a legidősebb, Erzsébet került fel, majd 1940-ben Júlianna.”

Júlianna a Kispesti Állami Polgári Leányiskolában tanult. „A polgári iskolában kötelező volt az egyenruha viselése. A negyvenes évek elején volt egy év, amikor a három Csizsár-lány egyszerre járt a polgári iskolába, és ez bizony nehézséget okozott az egyenruhában. Akkoriban drága volt az anyag és még amikor csak a nagyi és a nővére járt, akkor megoldható volt, hogy amikor az egyik lány kinötte, akkor megkapta a másikat. De miután már hárman jártak, ez problémává vált.” A család – öten – Kispesten egy szoba-konyhás lakásban lakott. Az elszegényedett család leányának az iskola elvégzése után „nagy szerencséje volt, mert sikerült elmennie tanulónak az Astoriánál, a Múzeum körúton lévő Neumann M. Áruházba, ahol a jómódúak vásároltak, és egy teljesen más világ nyílt meg előtte.” A Csizsár-családfő 1944 karácsonyán egy bombaszilánktól elhunyt.

A háborúban erőszakoskodó orosz katonák elől Júlianna vonaton Szegedre menekült a rokonokhoz. Elégtelen öltözete miatt súlyosan megfázott, kórházba került, majd Királyhalmára. Ott egy kicsit felerősítették. Talán eleve gyengébb tüdeje, de még inkább a Szegedre való menekülést követő súlyos

állapota tuberkulózishoz vezetett. Fél évre szanatóriumba került. Ott megismerkedett egy kitelepített arisztokrata családdal, akikkel baráti viszonyba került. „Sok mindent tanult tőlük etiketről, viselkedésről is, de náluk szerette meg a komolyzenét, elmagyarázták, hogy miről szól a zene. Később már együtt jártak operába, zeneakadémiára, színházba.” A háborút követő időben nagy társasága volt, akikkel színházba járt, kártyáztak, közös névnapokat tartottak, a Római-partra jártak evezni.

1953-at írunk. Egy alkalommal a társaságban megjelent egy új fiatalember, Szebenyi Ferenc. Első látásra megtetszettek egymásnak, egész este beszélgettek, majd másnap reggel Ferenc a hölgy ablaka alatt szerenádot adott. Ferenc ekkor a Wekerletelepen, a Corvin körúton lakott anyjával. „1956. október 16-ára ki volt tűzve az esküvő, de előző nap egy baráti vacsorán a nagyapám rosszul lett, és a mentők bevitték a Klinikára. Mint kiderül, perforált a gyomra. Semmiképp sem halaszthatták el

Csizsár Júlianna és Szebenyi Ferenc házasságkötése 1956. október 20.

a házasságkötést, mert ez elengedhetetlenül kellett ahhoz, hogy közös lakásba (társbérleti szerződés) tudjanak költözni. Ezért 16-án nagyapa pizzamájára húzták az öltönyt, és a nagyi taxival elvitte a házasságkötő hivatalba. Nagyi felhívta két barátját, hogy legyenek ők a tanúk, meg is kötötték a házasságot még aznap. Nagyapát 19-én vagy 20-án műtötték, kivették a fél gyomrát. Amikor a nagyi 23-án délután ment be a kórházba, egyetemisták vonultak az utcákon és tüntettek az oroszok ellen. Az elején még békés tüntetések voltak, ám estére már sortűzzel szorították vissza őket a Corvin mozitól a Klinikák felé. Október 24-ére annyira elfajultak a dolgok, hogy »hason kúszva« lehetett csak eljutni – végig az Üllői úton – a klinikákig. A nagyi még bejutott a kórházba, de ki már nem. Folyamatosan szállították a sebesülteket. A kórtermekbe akár negyven ember is be volt zsúfolva, és rengeteg sebesült volt a folyosókon is. A halottak a pincébe egymásra voltak halmozva. Nem volt kérdés, hogy minden kézre szükség

Szebenyi Ferenc iskolai tablója a mai Kós Iskolában

volt, függetlenül attól, hogy végzett ápoló volt-e vagy sem. Nagyi soha nem bírta a vért, de ekkor nem is volt lehetősége gondolkodni ezen. Segíteni kellett. Jó pár nap telt így el. Úgy nevezték őket, hogy a »nászutaspár«.

Szebenyi tervezőként dolgozott egy intézetben. Őszinte, egyenes ember lévén nem tett lakatot szájára, minek következtében a körülötte kialakult légkör miatt idegkezelésre szorult. A következő évek, többszöri sikertelen várandósság próbára tették a fiatal párt. Újabb másállapotával az asszonyt kórházba utalták. „Érdekes módon a tüdőosztályra került, ahol alá kellett írnia egy papírt, hogy hároméves koráig intézetbe kerül a gyerek, és nem szoptat, mert a meszesedés a tüdejében felszakadhat. A nőgyógyász rendszeresen járt föl a nagyit ellenőrizni. Már itt lett volna az idő, de a gyerek csak nem akart világra jönni. Az orvos egy konferenciára készült Amerikába. Ez akkor nagyon nagy szó volt, hogy valaki Nyugatra utazhatott, és aztán az orvos nem is jött vissza Magyarországra, disszidált. Szerencsére nagyi épp aznap, 1961. június 13-án, amikor ment az orvos gépe, délben 15 perc alatt megszülte még ezzel az orvossal a gyereket, Szebenyi Mariannát, az én anyukámat.”

A boldog apa – aki amatőr fotós volt – feleségével rendszeresen látogatta kislányukat. A fiatal anya lelkibeteg lett attól, hogy gyermekük nincs velük, orvosi segítséggel kilenc hónapos korában a leánya - Marianna, végre hazakerülhetett szüleihez.

Szebenyiné még a forradalom előtt elsajátította a géppel való kötést, s összejött annyi pénz, hogy a belvárosi társbérletből el tudtak költözni. Bár nem úgy tervezték, Wekerlén kötöttek ki. Szebenyi édesanyja egészségügyi állapota állandó felügyeletet kívánt, ezért a telepre költöztek. Belvárosi társbérletüket és a Corvin körúti lakást nagyobb, Csaba közbeli lakásra cserélték. Ez lett a szülők utolsó otthona, mindketten innen vettek búcsút a földi létől. Marianna meséli, ő két éves volt, amikor májusban odaköltöztek, és esett a hó.

Szebenyiék „sokat utaztak, természetesen javarészt a szocialista országokba. Nagyon sok barátjuk lett, akikkel évtizedes barátságokat ápoltak. Nagy volt a jövés-ménés nagyieknál

egykori osztályból Wekerlén nem sokan lagnak. Jánosi Ildikó, Hámori Sanyit, Fülöp Karcsit említi. Gimnáziumba már nem Wekerlén járt. 1980-ban érettségizett, majd mindenki legnagyobb meglepetésére férjhez ment. Házassága az első nagy szerelem hevéből és dachból született, nem is tartott sokáig. A válás után nem sokkal Marianna Kanadába ment, ahol egy nagyon izgalmas évet töltött. Az ottani rokonok mindent biztosítottak volna neki, hogy kint maradjon, de őt haza húzta a szíve. Hazatérte arra az időre esik, amikor a Kispesti Munkásotthon megnyílt. Amikor bement, nagyon megtetszett neki az újjáépült művelődési ház. Úgy érezte, hogy nem sokan tudnak róla. Az igazgató Romhányi András volt, Marianna egykori óvónénijének a fia, így vette a bátorságot és bement hozzá azzal, hogy ő szívesen foglalkozna a KMO propagálásával, venne részt a programok szervezésében. Így is lett.

„A rendszerváltás előtt egy évvel a Kispesti Ifjúsági Irodának volt a vezetője és megtudtuk, hogy jelentéseket adnak le róla. Ezért azt mondta, hogy ő ebben az országban nem tud maradni. Nagyi csak azt kérdezte, hogy akkor idén már nem is kell anyá erkélyére a ládába virágokat ültetni? Nem. – volt a válasz. Nagyi annyit kért, hogy menjen el a rokonokhoz ismét Kanadába és próbálja meg elintézni, hogy legális úton (pl. férjhez megy) menjen ki. A nagyiek épp nyaraltak, amikor Anya egy hónap múlva hazajött és csak egy táviratot adott fel: Anya, gyere muskátlit ültetni. A nagyi természetesen nagyon örült ennek.”

Marianna a rendszerváltás időszakában sokfelé tájékozódott ambíciójának kibontakozása végett. Egy ilyen a vállalkozóvá válást segítő tanfolyamon ismerkedett meg későbbi férjével, Várad Balázssal.

Várad Balázs Gyöngyösön született. Az egrri tanárképző főiskolát végezte el - még

is. Ez persze nemcsak szórakozás volt, hanem egyfajta kereskedelem is. (...) Persze ez nem volt legális, nagyon nyilvánosan nem lehetett csinálni, de hiánykereskedelem volt és az emberek ezt hívták tréfásan KGST piacnak.”

Marianna általános iskolába a II-esbe (a mai Erkel) járt, első tanítónénije Major Aranka néni volt. Az

Ho Si Minh főiskolai abszolutóriumot, de már Eszterházy Károly diplomát kapott. Egy budapesti marketing tanfolyamon ismerte meg Szebenyi Mariannát, később vele és egy haramadik társukkal egy turisztikai kiadvány létrehozásán fáradoztak. Az üzleti, majd baráti kapcsolatból szerelem szövődött.

A fiatal pár mindenképp Wekerlén, egy kertés házba szeretett volna költözni. Már majdnem feladták a reményt, amikor megtalálták azt a lakást, ahol most is laknak. A lakás megvásárlása utáni hétre kitűzték a házasságkötés dátumát. A menyasszonyi csokrot Marianna az új otthon kertjében nyíló tearózsából szerette volna köttetni. Erre meg is kérte vőlegényét, aki az esküvő napján a rózsáknak hült helyét találta, ugyanis az előző tulajdonos visszaköszött a kertbe és lánya ballagására valamennyi virágot leszedte.

„1994 márciusában született meg az első unoka Várad Bence, s ez mindent megváltoztatott. Sokat volt a nagyieknál, fényt hozott a hétköznapokban.” 1996 áprilisában megszületett a család második unokája, Várad Lili Kisanna. Őtöle idézek sokat fentebb.

Szebenyi Marianna, Várad Balázs, Várad Lili Kisanna, Várad Bence Balázs ma Wekerlén

A két unoka a Vonás utcai óvodába járt, a délutánokat gyakran töltötték a nagyszülőknél. Bence jelenleg utolsó éves közgazdász hallgató, Lili pedig grafikusnak készül. Mindketten sokat utaznak, jönnek-mennek a nagyvilágban. Balázs közgazdászként egy cég vezetője, Marianna pedig pedagógiai fejlesztő és képzőként több száz pedagógus továbbképzés tréner. Aktív wekerle önkéntesek, jelenleg a Wekerle Társaskör elnökségi tagjai. Lili és Bence is egész kis koruktól önkéntesek, szüleikkel együtt vesznek részt programok létrehozásában. Megvalósulni látszik a szülők vagy talán a nagy- és dédszülők álma is: „gyökereket és szárnyakat” is adtak gyermekeiknek.

Nagy Tamás

Templomaink III.

Lapunk hagyományosan időről-időre bemutatja a telepen álló középületeket, közttereket. Előző számainkban elkezdtük templomaink és azok egyházi, valamint világi vezetőit bemutatni. E harmadik részben a római katolikus Wekerletelepi Munkás Szent József Plébánia templom ismertetésének második, befejező részét adjuk közre.

A katolikus templom 2. rész

Az impozáns főoltár és a három mellékoltár Raáb Ferenc szobrászművész tervei alapján siklósi és carrarai márványból készült. Kivitelezője Leitgeb János kispesti kőfaragó mester volt.

A freskók és a hozzákapcsolódó ornamentika Szegedi Molnár Géza festőművész alkotásai, aki 1941-42-ben, valamint 1959-ben összesen 300 m² falfelületen 6 nagy és 15 kisebb méretű freskóval díszítette a templomot. A szobrok Kasza István, a színes üveglablakok Ligeti Sándor és fia kispesti ablakosmesterek munkái. Az ablakokat közadakozásból fizették, az egyes üvegekben ma is olvasható az adakozó neve.

1954-ben készült el a szentély középső ablaka Kontuli Béláné üvegművész nő tervezésében és kivitelezésében. Krisztus feltámadását ábrázolja. 1959-ben készült el a templom hajóját díszítő Szt. Péter és Szt.

Fotó: Fontos György

Pál apostolok festménye, tervezője Szegedi Molnár Géza festőművész.

1969-ben Szt. István születésének ezeréves évfordulójának évében történt a templom újrafestése, ekkor készült el a Munkás Szent Józsefet ábrázoló márványszobor és a szentélyben elhelyezett 4 adoráló¹⁰ angyal, melyek Máriahegyi János szobrászművész munkái. Ő készítette a szembemiséző oltár¹¹ is 1971-ben Ostie György mérnök tervei alapján. Az oltár ruszkai márványból készült, s úgy néz ki, mint egy hajó, az Egyház szimbóluma. A mellette álló ambó¹² szintén ekkor került a templomba. A szentélyben változatlanul maradt az eredeti oltár, benne középen a taberákulum.¹³

A templom bejáratától balra egy e célból létesített mélyedésben szép feszület áll, amely Laborcz Ferenc¹⁴ szobrász alkotása.

1952-ben készült el a templom orgonája. Az építést dr. Tóth János plébános és a szerzetesrendek felosztás miatt kántori állásba kényszerült Dauner János szalézi atya kezdeményezték. Az orgona építését Gergely Ferenc zeneakadémiai tanár tervei alapján a budapesti Hangszerkészítő Vállalat végezte, a munkálatokat Szeidl János, a vállalat művezetője felügyelte. A kezdetekben a templomi zenét a III-as iskolából áthozott harmónium szolgálta, amit később nagyobbra cseréltek. Az első orgonában egy egymanuális (egy billentyűsoros) játsszóasztalhoz tartozó síprendszer volt, amit meghagytak az átépítés során, és az asztalt három-manuálisra építették ki, de csak kettőhöz rendeltek sípokat.

A hagyományoknak megfelelően az új orgona építésekor meghirdették az orgona jegyek jegyzését. Ismereteim szerint legalább 100 forintnyi adománnyal lehetett egy sípjegyhez jutni. A II. világháborúból még vissza nem tértek, eltűntek hozzátartozói ezen a módon is az égbeliek jóindulatát, közbenjárásukat kérték vagy az irántuk érzett hálájukat fejezték ki. Az erre a célra postán feladott összegről szóló nyugta bemutatásával jogot szerzett az adományozó,

hogy az általa kívánt nevet az orgona sípjára felírják. A felírás részben közvetlenül a sípra festéssel, de a legtöbb esetben a nevet viselő papírcédula felragasztásával történt. A sípok nagy részén a felújítás előtt is láthatóak voltak e nevek.

Egri Tibor egykori kántor – aki a Fő tér 10-ben nőtt föl, és aki az orgonát mintegy harminc éven át karbantartotta, javította – a következőket közölte velem 2002-ben. Emlékezetem szerint 1952-ben Krisztus Király vasárnapján (advent előtti utolsó vasárnap) avatták fel a két sípszekrényt és a középső manuál sípjait. 1953 húsvétján (esetleg pünkösdkor) történt meg a teljes átadás, a felszentelés és az avatás. Anker Antal orgonaművész adott hangversenyt. Az azóta és a pár évvel ezelőtti nyugdíjazásáig eltelt idő alatt gyakorlatilag két eset kivételével minden karbantartást, javítást maga végzett el.

2002-ben a plébánia és a Wekerlei Társaskör Egyesület akkori, Katona Áron Sándor vezetete vezetősége megállapodtak abban, hogy az ötvenéves (Wekerle újság, 2002. 2. szám), igen rossz állapotban lévő orgonát felújítják. Felhívással fordultak a Wekerletelepen lakó polgárokhoz és minden más, a Wekerletelep hazai és külföldi barátjához. Öt- és tízezer forintos „síp-jegyek” jegyzését hirdették meg. A síp-jegyeket jegyzők nevét az orgona sípjain feltüntetni, és az adományozók nevét a plébánia irattárában megőrizni ígérték. Ismereteim szerint igen szerény vagy semennyi jegyzés nem történt. A Társaskör ötmillió forinttal támogatta az orgona felújítását, illetve a szakértő honoráriumát magára vállalta. A hangszer felújítását és az új manuál elkészítését a móri Korb Orgonaműhely végezte. (Wekerle, 2003. 4. szám)

A templomban a kóruséneklésnek nagy hagyománya van. 1934-ben a templom első kántora Hackl (Hajnal) József megalapította a Harmonia Sacra kórust, ami aztán 1950-től 1975-ig Dauner János szalézi szerzetes vezetésével élte fénykorát. A wekerlei Harmonia

Sacra kórusal együtt fellépni rang volt. Nem egy, később világhírű operaénekes vagy zenész volt gyakori vendégművész a Wekerlén. Többek között hallhattuk Gregor József és Sólyom-Nagy Sándor Kossuth-díjas operaénekeseket, Tátrai Vilmos szintén Kossuth-díjas hegedűművészt, Kukely Júlia operaénekest és Ferencz Éva ének-, valamint Teleki Miklós, Korb Tamás és Laborcz Erzsébet orgonaművészeket.

János atyát – akit mindenki csak János bácsinak hívott –, mivel „túl jól” működött, túl sok fiataalt vonzott a kóruséneklésen keresztül a templomba, 1975-ben az Állami Egyháziügyi Hivatal elhelyeztette. Ezzel a Harmonia Sacra kórus is sajnos megszűnt. Dauner János itteni negyedévszázados karnagyi tevékenységét emléktábla őrzi a templomhajó falán.

1990-ben alakult meg a jelenleg is működő, Wekerle telepi Szent József Kórus a frissen diplomázott zenész házaspár Kaposi Gergely és Dallos Erika vezetésével. Az alapoktól kezdett újjáépítés nyomán a templomnak ismét színvonalas kórusa van. Olyan neves közreműködőkkel lépnek fel, mint például (a teljesség igénye nélkül) Kukely Júlia, Megyesi Schwartz Lucia, Kertesi Ingrid, Pászthy Júlia, Bakos Kornélia, Jekl László, Múkk József, Molnár Levente, szólisták, Mátyás Templom Zenekara, Nagy László Adrián orgonaművész. Az alapító karvezető házaspár egyéb, sokirányú, szakmai elfoglaltságai miatt az elmúlt év őszétől nem tudta tovább vállalni a feladatot, így a Kórus vezetését 2015 szeptemberétől Kiss Boldizsár vette át, aki alap- és középfokú zongora, illetve orgonatanulmányai után a Zeneakadémián

szerzett kóruskarnagyi és zenekarvezető diplomát.

A templom kertjében a rendszer-váltás után lehetőség nyílt egy régen hiányzó közösségi ház felépítésére. Az 1991-től 93-ig tartó munka során egy nagyon sokoldalúan használható, 200 m² alapterületű, kétszintes épületet sikerült felépíteni. Itt kapnak helyet a különböző korosztályoknak tartott plébániai hittanórák, a cserkészfoglalkozások, a Szent József Kórus, a Gitárkar és az Angyali kar próbái, különféle előadások, tanfolyamok, kulturális rendezvények, ünnepségek, az egyházközségi könyvtár, a Wekerlei Karitászcsoport különféle rendezvényei. Évente itt tartja közgyűlését a Wekerlei Társaskör Egyesület. Az épület altemplomában urnatemető található.

Az Egyházközségi Képviselőtestület liturgikus, lelkipásztori és műszaki-gazdasági területen segíti a plébános munkáját, világi elnöke Mellen Sándor.

Az egyházközségben működik a 133. számú Szent György Cserkészcsapat, mely eredetileg 1921-ben alakult, 1948-ban tiltották meg működését, majd 1990-ben a csapat volt cserkészei megkapták a hivatalos működési engedélyüket. A csapat fenntartója a katolikus templom plébániája, a csapatvezető Bede Áron.

Ugyancsak a plébánia fenntartásában működik a Karitászcsoport, amely jótékonyági tevékenységet folytat. Vezetője Vundelené Zala Mária.

A Munkás Szent József templom búcsútűzét május 1-én, a munka ünnepével megegyezően tartják.

A plébánia az 1993-as egyházmegyei határrendezés során került a Váci Egyházmegyéjétől az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyéhez. A Wekerletelepi Munkás Szent József plébánia és templom plébánosai: Winkler József (1924-48), dr. Tóth János (1948-52), dr. Rácz Károly Bonaventura (1952-61), Balassay József (1961-76), dr. Kovács Károly (1976-81), dr. Zsák Péter (1981-93), Füles Lajos (1992-96), Tercsi Zoltán (1996-2013), Mékli Attila (2013-).

A wekerlei katolikus lelkész

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek Tercsi Zoltán esperes, plébános urat 2013 nyarán felmentette a Budapest-Kispest-Wekerletelepi Szent József Plébánia vezetése alól, és helyére egy fiatal káplánt, Mékli Attila atyát nevezte ki.

Mékli Attila Budapesten született, 1973. december 2-án. 1999. június 19-én szentelték pappá. Káplán Kárpátalján 1999-2002 között, a pestszentlőrinci Szent László-plébánián 2002-2003 között, a pestújhelyi plébánián 2003-2007 között, 2007 óta pedig a farkasréti Mindenszentek-plébánián, 2013. augusztus 1-től a Wekerletelepi Szent József Plébánia plébániai kormányzója.

Attila atya ez évben tölti be 43. életévét. Korábban volt magyar bajnok atléta, zenélt rockzenekarban, teológus, mentálhigiénés szakember, családsegítő lelkigondozó, végzett filozófia és pszichológia szakot. „Lehetséges az egyházon keresztül eljutni Istenhez, és lehetséges Istenen keresztül eljutni az egyházhoz” – mondja a plébános.

(A templomról írottak esetében forrásként szolgáltak: László Gyula: Wekerle Állami munkástelep c. monográfiája, Balassay József: A kispesti Wekerle-telepi plébánia és templom története, Esztergom-Budapesti Főegyházmegyei Sajtóiroda adattára, a Magyar Katolikus Lexikon, Nagy Gergely: Kertvárosunk, a Wekerle c. könyve, Bartos Győző úr szíves adatközlése, illetve az általam az elmúlt 20 évben készített riportokban a tárgyra vonatkozóan szerzett ismeretek.)

Nagy Tamás

Jegyzetek:

¹⁰ Adorál: odaadóan, mélységesen imád, szeret.

¹¹ Szembemiséző oltár: a szentmiseáldozat bemutatásának helye, a miséző pap és a résztvevők között áll a szentélyben. A pap az áldozati cselekményt és imádságokat a nép felé fordulva végzi. A II. Vatikáni Zsinat (1962-65) utáni liturgikus reform írta elő használatát.

¹² Ambó: az istentiszteletnél a szent könyvek felolvasására szolgáló

kiemelkedő hely, korábban a szószék, ma a szembemiséző oltár mellett felállított dobogó és emelvény, amire könyvet lehet rátenni.

¹³ Tabernákulum: a katolikus templomokban az oltári szentségek helye.

¹⁴ Laborcz Ferenc szobrászművész (1908-1971) egykor a Wekerletelepen lakott a Gellért u. 15-ben, ahol kerámia dombormű emlékeztet rá.

Víznyomáscsökkenés a Wekerletelepen

Októberben több lakossági bejelentés is érkezett a Társaskörhöz, hogy víznyomáscsökkenés okozott komoly gondot a háztartásokban. Az átfolyós rendszerű gáz

vízmelegítők, illetve kombi cirkók nem tudtak működni, nem volt meleg víz. Újságunk utánajárt, hogy mi volt a Wekerletelepet érintő víznyomáscsökkenés mögött, ha műszaki hiba,

akkor kivizsgálták-e, hogy az pontosan miből adódott, mit tettek a mielőbbi elhárítás érdekében. Megkérdeztük a Fővárosi Vízművek sajtóreferensét, aki az alábbi választ adta:

Társaságunk a csökkenő ivóvízfogyasztás mellett is a fenntartható költséghatékony üzemeltetés érdekében több műszaki megoldást is alkalmaz. Ezek egyike a vízfelhasználás függvényében megvalósuló nyomáscsökkentés. Ebben a konkrét esetben a Főváros déli területén végeztünk kísérleti jelleggel üzemi próbát a pesti oldal két részre választása, és két különböző irányból történő ellátása érdekében. A cél végső soron a déli terület vízigénye által indokolt alacsonyabb nyomásszint beállítása volt.

Fontos hangsúlyozni, hogy az üzemi próbákat minden esetben az üzemeltetési tapasztalatra épülő modellezés előzi meg, amely természetesen ebben az esetben sem történt másként. A modell alapján a déli terület utolsó, legészakibb része, a Wekerletelep esetében sem kellett azzal számolni, hogy a vízfelhasználást veszélyeztető alacsony szintre csökken a nyomás. Sajnálatos módon azonban a valóságban ez történt. Erről munkatársaink is csak a lakossági bejelentésekből szereztek tudomást.

A bejelentéseket követően haladéktalanul megkezdtek a telep ivóvízellátásnak más, északi területről történő biztosításához az előkészületeket. Mivel azonban ez az ivóvízhálózatban a szokásos áramlásirány megváltoztatásával járt - ami tapasztalataink szerint vízminőségi kifogásokat eredményezhet -, az új üzemeltetési rend életbe léptetése előtt az érintett vezeték szakaszt öblítéssel erre alkalmassá kellett tennünk. Az előkészítő munkák lezárását követően, október 27-én éjszaka állt módunkban a Határ úton húzódó vezeték zárját megnyitni, és a vezeték a telep ivóvízellátásába bekapcsolni. Ennek megfelelően október 28-án, péntektől tudjuk ismét a megszokott, magas színvonalú szolgáltatást nyújtani a wekerlei lakosoknak.

Minden érintettől elnézést kérünk az okozott kellemetlenségért, és köszönjük a türelmüket és megértésüket!

Fővárosi Vízművek Zrt.

Reméljük, valamennyi wekerlei háztartásban megszűntek a problémák, és mindenhol megfelelő a víznyomás!

Nagy Attila

Lakáscélú támogatások magánszemélyeknek

Magyarországon az otthon megteremtése sokak életében a legnagyobb beruházás, és a lakások, házak karbantartása is folyamatos, komoly kiadást jelent. Lakáscéljainkhoz alanyi jogon igényelhetünk vissza nem térítendő állami támogatást. Annál nagyobb összegű támogatáshoz juthatunk, minél több önerővel rendelkezünk és minél korábban igényeljük meg a beruházás tervezett időpontjához képest.

Bármilyen lakáscél esetén nyithatunk lakáscélú támogatást, amire az általunk havonta befizetett összegek 30%-át pluszban megkapjuk támogatásként. A támogatást nem kell visszafizetni, de a lakáscélú teljes összegével el kell számolni. Az adott igénytől függően elő lehet így teremteni a szükséges fedezetet egy kisebb felújítás néhány százalékos összegétől kezdve akár egy vásárláshoz vagy építkezéshez szükséges több tízmillió forintig is.

A lakáscélú támogatásokra fordítható:

1. építkezés, tetőtér beépítés, bővítés;
2. lakóingatlan (telek) vásárlás;
3. lakóingatlan felújítás: pl. fűtőkorszerűsítés, tetőfelújítás, festés, galéria kialakítása, konyhabútor, beépíthető háztartási gépek, riasztórendszer, fürdőszoba felújítás, ablakcsere, járda vagy kerítés építés, kertépítés, medence kialakítása, energetikai beruházás, vezetékek (víz, gáz, villany, szennyvíz) kialakítása, illetve cseréje;
4. lakáscélú hitel kiváltása;
5. gyerekek lakáscéljainak segítése;
6. nyugdíjasházban örökjog vásárlása.

Amennyiben a számlára befizetett – támogatással, kamattal növelt – összeg nem elég, lehetőség van egy alacsony kamatozású (fix törlesztő részletű) lakáscélú felvételére.

A lakáscélú támogatást a lakáscélú támogatásról írnak

bárki igénybe veheti, az utólagos elszámolási kötelezettségen kívül további megkötéssel nem jár. Befektetési célú ingatlan vásárlására is felhasználható és kamattól mentes.

A lakáscélú támogatás két igényt is kielégít:

magas hozamú lakáscélú megtakarítást garantál és

a pénzügyi célú legalacsonyabb kamattal lakáscélú támogatást biztosít.

Érdemes a lehetőségeket részletesen megismerni, hiszen mindenki élhet vele, az is, akinek van lakása és az is, aki csak tervezi a vásárlást. Ahogy nálunk mondják: lakáscélja mindenkinek van, csak lehet, hogy ezt még nem ismertte fel.

További információk kérhetőek a Társaskör irodájában előzetes időpont egyeztetéssel, illetve a honlapon megjelölt időpontban.

Legközelebb a gyerekek részére igénybe vehető támogatásról írnak

Nagy Márta

Kispiac: jelen és jövő

Fontos számunkra a Gutenberg körüti kispiac? Milyen legyen a jövőbeli piacunk? Akadálymentes? Családbarát? Termelőbarát? Környezetbarát? Rugalmas és többfunkciós? Közösségi? Ezekre a kérdésekre kerestük a választ annak kapcsán, hogy a Kispesti önkormányzat indul a Fővárosi Önkormányzat TÉR_KÖZ pályázatán a Kispiac átépítésével, újragondolásával.

Az átépítés alapja egy 2013-ban készült

hetente egyszer járunk a Kispiacra, elsősorban friss zöldségért és gyümölcsért, valamint kistermelői árukért. Az épületek állapotával, a szolgáltatásokkal és a piac nyitva tartásával „közepesen” vagyunk elégedettek, míg a piac közművesítésével a vásárlók közel fele elégedetlen. Lényeges szempontnak tekintjük a kedvező árat és a tudatos vásárlást. Fontos számunkra, hogy a piac még inkább közösségi tér legyen (kávézó, közösségi konyha,

családi programok, gyakoribb bolhapiac, sőt a kertekben termett gyümölcsök-zöldségek csereberéje), legyen zöldebb minden szempontból (szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás, esővíz-gyűjtés, parkosítás), és mivel fontos számunkra a kistermelői áru, meg lehessen különböztetni a kistermelőket a kereskedőktől. A kényelmi szolgáltatásokon is sokan javítanának: legyen ATM,

ivókút, hosszabb nyitva tartás, legyen közelebb a buszmegálló. A többség „wekerlés”, és energiatakarékosan üzemeltethető épületeket szeretne. Amit viszont, úgy tűnik, egyáltalán nem támogat a vásárlóközönség és a helyi lakók, az az alkoholárúsítás és alkoholfogyasztás.

Meglepően sokan szeretnék valamiféle meleg étel fogyasztási lehetőséget is: laci-konyhát, leves-bárt, minőségi kifőzdét vagy kávézót. Ez is jelzi, hogy az étkezésnek milyen komoly közösségi szerepe van az életünkben: barátainkkal, szomszédainkkal, iskolatársak szüleivel együtt pecsenyézni, főzelékezni... vagy akár együtt főzni a közösségi piackonyhán? A közösségi konyha ötletétől az önkormányzat sem zárkózik el, amennyiben az a jogszabályoknak megfelelően üzemeltethető.

Az önkormányzat által összeállított pályázati anyag a javasolt szolgáltatás- és funkcióbővítéshez szükséges fizikai átalakításokat tartalmazza, új épületekkel, parkosítással,

az árnyékolás megtervezésével, padokkal, biciklitárolókkal, parkolókkal (hogy a parkoló autók ne foglalják el a környékbeliek kapubejáróit), pihenőhely kialakításával. Mivel a polgármester programjában szerepel a Kispiac fejlesztése, bizonyos mértékű piacfejlesztés akkor is megvalósul (reményeink szerint az összegyűjtött javaslatok figyelembevételével), ha a pályázat nem nyer.

A pályázatnak azért van nagy jelentősége, mert a wekerlei lakók és civilek már eddig is sokat tettek a piac fejlődéséért. Az Átalakuló Wekerle kezdeményezés 2010-ben indította el a „Mikosarunk” programot, amely tartalmazza a helyi termelői piac népszerűsítését, az ott elérhető bio-élelmiszer arányának növelését, a (lehetőleg vegyszermentes) konyhakertészkedés elterjesztését és a kistermelők-vásárlók rövid ellátási láncának kiépítését. Mindez a Tessék Csak kártya bevezetésével, az Élőtiszta piac szervezésével, piaci rendezvényekkel, helyi vásárlói kör (Biodoboz) szervezésével valósul meg. A wekerlei bolhapiac programok már a kerületen kívül is ismertek. A Kispiac barátai Facebook csoport pedig a kommunikációáramlást gyorsítja. A 2013-as piacfejlesztési koncepció „zöld” tartalmát is az Átalakuló Wekerle aktivistái (Tracey Wheatley és Schneider Gabi) állították össze, melynek létjogosultsága a jelenlegi véleményfelméréssel megerősítést nyert.

A piac szervesen illeszkedik a wekerleiek értékrendjébe, mely fontosnak tartja a helyi élelmiszer önrendelkezést, a helyi gazdaság élénkítését, a vidék és a város szoros kapcsolatát.

Az eltérő szervezeti-működési kultúra miatt hasznos tanulási folyamatnak bizo-

koncepció – a jelenlegi pályázati kiírás azonban nagy hangsúlyt helyez a közösségi tervezésre, az érdekeltek bevonására, így a tervezetet egy többlépcsős, nyitott folyamatban lehetett megtárgyalni, kiegészíteni, módosítani.

Az önkormányzat felkérte a Wekerlei Társaságot a tervezésben való részvételre, mi azonban fontosnak tartottuk a többi érintett (a termelők, a kereskedők, a vásárlók, a környéken lakók) véleményének kikérését is, és vállaltuk ennek megszervezését. A véleményeket, javaslatokat egyrészt internetes kérdőív kitöltésével, egy esős októberi piaci napon pedig hangulatos, forró teás ötletelésen személyesen is meg lehetett fogalmazni. Az ötletgyűjtés során támaszkodtunk a Corvinus Egyetem hallgatói által tavasszal végzett közvéleménykutatás eredményeire is, amely a Kispiacot vásárlói és kereskedői oldalról egyaránt felmérte. A beérkezett javaslatokat a Wekerlei Társaság a helyi civil szervezetekkel, a kistermelők képviselőivel és az érintett önkormányzati dolgozókkal, képviselőkkel együtt vitatta meg október végén, hogy novemberben be lehessen nyújtani a pályázatot. (A pályázat eredménye csak 2017 tavaszán derül majd ki, sikeres pályázás esetén pedig a körülbelül hat hónapig tartó átépítés hamarabb 2018-ban valósul meg.)

A kérdőíveket több mint százhuszan töltötték ki. Ebből kiderült, hogy nagy átlagban

Eredős László févételéi

nyult az önkormányzat és a helyi közösség együttműködése. A közösségi tervezés ma még új, innovatív eszköz, de rendszeresen alkalmazva, begyakorolva remélhetőleg hagyománnyá válik.

Olasz Krisztina

Vitaindító gondolatok

a Wekerletelepet érintő településfejlesztési koncepcióhoz

Célunk feltárni a műemléki védettségű Wekerletelep épített – látható – és csak érzékelhető – láthatatlan – értékeit, melyek megsemmisülése esetén már nem beszélhetnénk ugyanarról az értékről.

Az Építészklub jövőképe: Elemekre való lebontásban újragondolni, miben tud változni úgy a telep, hogy a jogos műemléki, energetikai, társadalmi igényeket figyelembe véve egysége megtartható legyen, a „szétesésre” utaló jelenlegi tendenciák visszafordíthatóak legyenek.

Önök is kérdezzük: Önök szerint milyen új utakat kellene nyitni a jövőben, a lakossági igényeket figyelembe véve, az értékek mentén, de a továbbfejlődést is lehetővé téve a wekerleiek számára, akár az épületek bővítésében, energiahatékonyságának javításában, akár a közterületi problémák megoldásában, az autók növekvő számának kezelésében, a felszíni vízelvezetés megoldásában, a természeti környezet védelmében? Milyen új szempontokat kellene szem előtt tartani egy új szabályozási terv készítésekor?

Mi építészek is keressük és megfogalmazzuk azokat az **alapértékeket**, melyek fennmaradása nélkül véleményünk szerint nem lehet a Wekerletelepnak jövője, szellemisége **elveszne**. Minden wekerleinek közös célja kell legyen, hogy a telep hosszú távon ne csupán a világváros előnyeire építő, vonzó kertvárosi lakótelep legyen (egy a sok közül), hanem a XX. század eleji tudatos várostervezés, az élhető városok mintájaként maradjon, s újuljon meg.

Az alábbiakban szeretnénk az Olvasókkal olyan gondolatokat megosztani, melyeket a Wekerlét legjobban ismerő építészek közül fogalmaztak meg ketten a jövőre vonatkozóan. Ők azok, akik sok-sok évtizede foglalkoznak a Wekerletelep értékeinek megismerésével és megismertetésével, ők az épített örökségünk őrzőinek úttörői.

Dr. Nagy Gergely az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság tiszteletbeli elnöke, címzetes egyetemi

docens, több Wekerleteleppel foglalkozó könyv szerzője:

Az építészettörténet folyamán nem sokszor volt a **világ élvonalában a magyar építészet**. Tudjuk, hogy a Mátyás-kori reneszánsz, a magyar szecesszió sokak számára mintául szolgált, korának leghaladóbb művészeti világát képviselte. Kevesen ismerik, hogy ilyen a **Wekertelep** is, a **kertváros-építészet kimagasló példája**. A világon a legelső – és azóta is egyetlen – állami építész kertváros. Ennek a szellemnek megfelelő egységes koncepciót és karakteres építészeti világot képvisel. Az építés, fenntartás, gondozás és az itt lakók művelése, közösséggé szervezése ugyanúgy a rendkívüli program része volt. A telep létrehozói tudták, hogy csak a szellemi és kulturális értékeit féltő közösség válhat igazi gazdájává egy ilyen együttesnek.

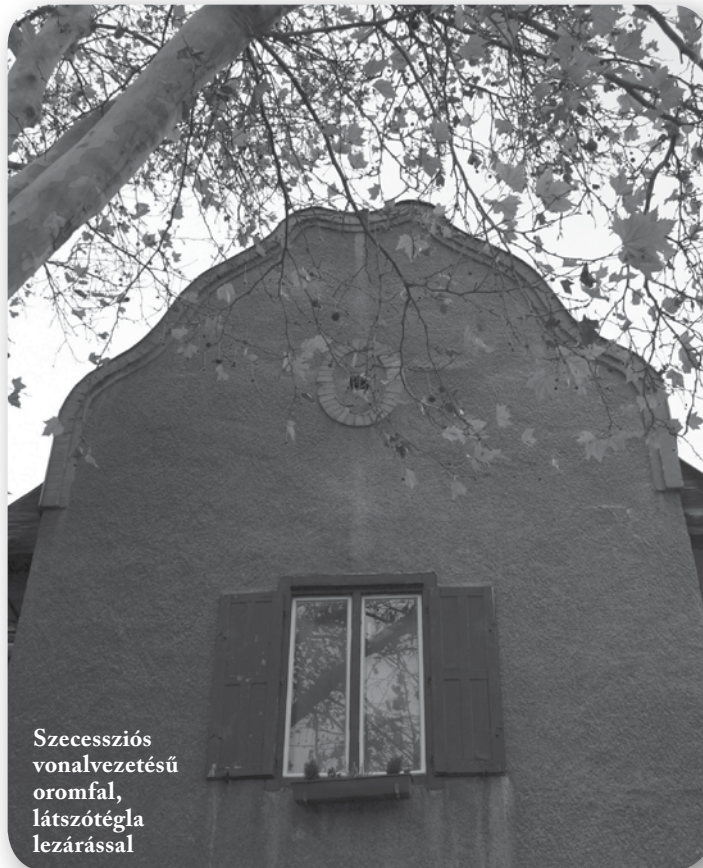
A második világháborúig az egész világ számára az ideális életfeltételeket biztosító minta lakásépítési program volt a kispesti helyszín, ahol a **nagyvárosi és a vidéki élet harmóniáját** és minden **előnyét** együtt élvezhették a lakosok. A Wekerletelep rendkívüli építészeti, városépítészeti világát 45 után feledésbe kényszerítették. A közösségépítés és közösségszervezés negatív fogalomként vált. A „gazda”-váltással, a lakosság kicserélődé-

sével a lakosság összetartása felbomlott, a példás lakóközösséget felbomlasztották. Sok beköltözőnek a Wekerle csak egy bérlakást jelentett. Az épületek és a közterületek egyre elhanyagoltabbá váltak.

A 80-as években a Wekerlén az újjáéledő Társaskör kezdte el ismét felfedezni a hely identitását, a sajátosan egyedi építészeti világból eredő értékes lakókörnyezetet. Még a tanács furcsa szemekkel nézte a helyi kezdeményezést, de később a lakosság fellépésének hatására egyre tudatosabban jelentkezett a helyi értékek védelmének szükségessége. 2007-től a Társaskörhöz kötődő önkéntesek szerencsére egyre többen vannak, de a Wekerle népességéhez és céljukhoz képest még mindig kevesen.

A telep a maga korában az átlagostól komfortosabb lakást tudott nyújtani közösségének. Ma a Wekerle zöldövezetnek tekinthető, a nagyváros közepén, elérhető áron, egyedi környezetben, kertes házban lakhatnak az emberek. Ez rendkívüli értéket jelent. Ugyanakkor a valóban szűkös lakások bővítésével lényegesen jobb lakhatási feltételek is teremthetők. Ma is sok ezren laknak itt, egységes rendben épített, de igen eltérő szemlélettel megújított sok ezer lakásban. Az „én váram, az én házam” szemlélet következtében – tisztelet a kivételnek – az átépítések, tetőtéri bővítések sokszor nincsenek tekintettel a környezeti, építészeti értékekre.

Ma már egyre többen ismerik fel és vallják, hogy az **egyedi helyszín**, a **karakteres arculat**, a sajátos **beépítési rend**, a természeti környezet, az egészséges életfeltételek együtt jelentik a legfőbb értékét a telepnek. Ha tiszteletben tartjuk és megőrizzük a Wekerle egységes megjelenését, környezetét, egyedi építészeti világát, megőrizhető az a többlet, ami felértékelni napjainkban is ezt a lakhelyet. **A Wekerle jövőjét csak értékeinek megőrzése, helyreállítása jelentheti!** Az itt élők felelőssége a gondozás, a lakókörnyezet értő fenntartása, korunk követelménye és elvárása szerinti megújítása. Csak megfelelő **alázattal, alkalmazkodással, a helyi adottságok tiszteletben tartásával** lehet értékén megújítani a környezetet, ha egyéni érdekből senki sem akarja átírni, felülírni az alaprendet. Építészeti kultúra, környezetvédelem, intelligencia kérdése, hogy napjaink új elvárásai mellett meg tudjuk-e őrizni ezt a páratlan értéket. Ennek az alapját az új szabályozási tervnek kell megteremtenie. Feladata, hogy a hely úgy őrizhesse meg

Szecessziós vonalvezetésű oromfal, látszóteglala lezárással

Nagy Artila felvétele

minden karakterét, egyedi értékét, hogy egyben megteremtse a mai kor igényének megfelelő megújulás lehetőségét is. **Nincs kőbe vésett szabályozás**, hanem mindig **követnie kell a tolerálható igények változását**, az értékszemlélet alakulását. Nem véletlen, hogy amióta ismét érték lett a Wekerle, a vonatkozó szabályzat is rendszeresen alakul – remélhetőleg fejlődik.

Szerencsére az utóbbi években a Társaskör **Építészklubja** által képviselt szellemiség egyre erőteljesebben segíti a megújulást. Az itt dolgozó tervezők **nemcsak ismerik, hanem értik is** a Wekerle építészeti világát. Kezeik nyomán egyre több olyan terv készül, hol az értékek megújulnak, és a mai lakók számára is új, igényes, jól használható, újszerű lakások születnek. Sokszor a lakásokkal együtt az épületek környezete is megújul. Ugyan egyre kevesebb, de még mindig számos kedvezőtlen példát is lehet látni. A megoldás minősége azonban nem csak az építészeken múlik. A helyi lakosok affinitása, a megrendelő és az építész egymásra találása nélkül nincs és nem is lehet értékalapú megújulás. **A helyieknek is egységes, értékalapú szemléletet kell(ene) képviselniük.** Az oktatás, a nevelés segítségével értheti meg az ember azt az értéket, amit meg kell mentenünk, hogy az **utánunk jövő nemzedék** is ugyanolyan élvezője lehessen ennek, mint amilyenek mi lehetünk. Ehhez kell, hogy partner legyen minden lakókörnyezetét, Wekerlét szerető lakos.

Molnár László építész, 40 éve él a Wekerletelepen, az Építészklub alapítója. Építészeti praxisa mellett rendszeresen ír újságunkba is:

Mottó: A műemléki épületnek két komoly gondja van:

1. ha elhagyott
2. ha laknak benne

Bevezetés és előszó a Wekerletelep megújításához

A Wekerletelepet a XX. század elejét jellemző szellemi megújulás, a jó szándékú változtatás igénye hozta létre.

A Magyarországi szellemi, lelki felfrissülés következményeként az állam, a vad kapitalizmus minden káros hatását érezve, szociális gondoskodást kívánt nyújtani a leginkább érintett társadalmi rétegnek, a munkásságnak.

Ezt a feladatot a jó szándék által vezérelt **kormányzat** (megbízó), a jobbítani akaró, **lelkes fiatalok** (tervezők), valamint a megvalósításban részt vevő **becsületos és**

Szecessziós mintázatú kovácsolt vas korlát és tipikus spaletta

tisztességes iparosok (kivitelezők) közös összefogásával valósították meg.

Minden tárgy megjelenése olyan, hogy hordozza az őt létrehozó alkotók lelki, szellemi tartalmát, valamint minőségét és azt kisugározza a környezetére.

Ez a jelenség az építészetben és a környezet alakításában a tárgyaknál nagyobb léptékben valósul meg, de azonos módon hat.

Ha egy **tárgyat megváltoztatunk**, átalakítunk, akkor az ott megjelenített **tartalmat** (lelki, szellemi) **is megváltoztatjuk**. Kisugárzása megváltozik, nem közli velünk az eredeti alkotói szándékot, mely Wekerletelep esetében **egyszerű, jól átgondolt, emberi léptékű és emberarcú környezet** létrehozását jelentette, melyben az itt lakók jól érezték, és a jelenleg itt élők is szeretnék jól érezni magukat.

Az akkori **jó szándékú emberek** közösen létrehozott műve több rétegű, de **színességében is egységes**, máig ható és változatlan **szellemi értékkel** bír.

Szeretnénk ezt az alkotást **megőrizni** és az utánunk következő nemzedékeknek **átadni**.

Mit tudunk tenni a fent leírt szellemiség megőrzése érdekében?

1. A kertvárosi jelleget és ezzel a térszervezést megtartani, az **egységes építészeti gondolatot** megőrizni (hierarchikus rend), új épületeknél ezt a gondolkodást a leginkább visszafogottan, a legkevesebb beavatkozást jelentő módon folytatni (melléképületek, garázsok).
2. Az épületek **építészeti értékeit megtartani**, melyek három forrásból táplálkoznak.

- a) Népi építészet letisztult formavilága és kikristályosodott arányrendszere. Ez jellemzi döntően a telep épületeit.
- b) A létrehozása idején ható szecessziós gondolkodás, melynek a díszítő jellege itt többnyire a látszóteгла homlokzati díszítésekben, a függőfolyosók kovácsolt vas és a lépcsőházi fa korlátok visszafogott, egyszerűsített megoldásaiban nyilvánul meg.
- c) Egyéb építészeti elemek, melyek a homlokzaton jelennek meg és egyediek, csak arra az időre jellemzőek és szinte csak a Wekerletelepen találhatók meg tömeges mértékben. Ilyenek a jó arányú, kapcsolt gerébtokos ablakok az épület külső síkjára helyezve, melyeknek kiegészítése a díszesen kialakított keretezés és a spaletta. Ezzel azonos értékű az igényesen kivitelezett ácsmunka a homlokzaton megjelenő díszítéseivel.

Komoly feladatnak ígérkezik,

hogy mindezeket a mai használati igényeknek megfelelően **korszerűsítsük**, modern, de az **összképet** (szellemet) **nem rontó anyagokkal** is kiegészítsük, úgy, hogy lehetőleg az eredeti állapot megtartására, illetve visszaállítására is törekedjünk.

- Ablakok megtartása, vagy eredetivel **azonos arányú** korszerű szerkezet beépítése.
- Homlokzati vakolatdíszítések, látszóteгла elemek **visszaépítése**.
- Széttördelt tetőfelületek újból **egységben** történő kezelése.

Összefogásra van szükség az önkormányzattal a közterületek és a magánterület közösen végzett karbantartására (utak, járdák, árkok, parkolók, zöldfelületek).

A karbantartás szorgalmazása, akár pályázattal (őnerő támogatásával), mert az **elhanyagoltság, a lepusztultság az élet hiányát** és/vagy erőtlent voltát igazolja, mert a létrehozott **alkotást** csak az **ÉLET tudja fenntartani. ÉLET** az egyetlen **ERŐ**, mely **szembe megy a leépüléssel**, az anyag legerősebb törvényével.

Ehhez az szükséges, hogy legyen közösség és összefogás. Ne a szomszéd visszfényében ítéljük meg magunkat, mert van egy tükör, melyben tisztán láthatóak vagyunk, de ahhoz **fel kell emelni a fejünket**.

... és akkor elmondhatjuk:

„Imé e **nép** egy, s az egésznek **egy a nyelve**, és munkájának ez a kezdete; és bizony semmi sem gátolja, hogy véghez ne vigyenek **MINDENT**, amit elgondolnak magukban.” (1Móz 11,6.)

Összeállította: Somló Judit és Nagy Attila

Hazánk házai a Wekerlén 3.

Múlt alkalommal a magyar népi építészet jellegzetes tetőformájának, a füstlyukas tetőformának Wekerlén megjelenő változatát mutattuk be.

A magyar népi építészetben a tetőformának két nagy múltú alapváltozata van. A nyeregtető és a kontyos tető. A csapott, csonkakontyos, vízvetős, füstlyukas és bukós tetőformák ennek a két alaptípusnak a variálásával alakultak ki.

Tetőformák

A Wekerletelepen ezek az alap tetőformák nemcsak önmagukban jelentek meg, hanem egy házon belül is variálásra kerültek, tekintettel arra, hogy ezek az épületek jóval bonyolultabb alaprajzi megoldásúak és tömegformálásúak, mint az egyszerű ősi magyar parasztházak.

A tetőfedés anyaga főleg rozsszalma (zsúp-fedés), nád, esetleg fazsindely volt. Az ország számos területén zsúpot használtak, az Alföldön, a Dunántúl keleti felén és a mocsaras vidékeken a nádfedés volt a jellemző, míg a fazsindelyt, mint drágább tetőfedő anyagot, csak a jobb módúak alkalmazhatták. Felvidéken és Erdélyben azonban a lehetőségek miatt (faanyag bőven állt rendelkezésre) általánosan elterjedt fedőanyag volt. A cserépfedés a városiasodó falvakban már a XIX. század közepén megjelent, de nagyobb mértékben csak jóval később, a század végén, ill. a XX. század első felében terjedt el. A XIX. században a hódfarkú, később már a hornyolt cserép volt a jellemzőbb.

A füstlyukas tetőforma a ház fejlődési szakaszának ősi megoldása volt, mely a kezdetleges füstelvezetésnek egy módját idézi, és a más területekről elterjedt kéményes megoldás mellett is építészeti formaként megmaradt. Nagy valószínűséggel a kontyos tetőből alakult ki, mikor a füst kivezetésére a tetőgerincnél kis háromszög alakú nyílást, oromzatot hagytak.

Később ezeket a nyílásokat nagybővítvá vízvetős vagy anélküli – deszkaoromzatos – tetőforma alakult ki. A megnagyobbodott oromfal díszítőfelületet kínált és a padlás szellőztetésére is szolgált. Ennek legegyszerűbb változatai a vesszőből font oromfalak voltak, melyek nemes egyszerűségükben is figyelemreméltóak. A deszkaoromzatos nyeregtetős házak az egész országban felbukkantak, túlnyomó részben a Nyugat-Dunántúlon, a Duna-Tisza közén és a palóc vidéken (észak Magyarországon) fordultak elő.

Az emberben (főleg a magyar emberben) eredendően meglévő díszítő hajlam itt, akárcsak a

tornác oszlopok kiképzésénél, nagy lehetőséget nyújtott az egyéni megnyilvánulásra.

A deszkaoromzatok legegyszerűbb formája függőleges deszkázattal készült – állóhézagos deszkaorom –, mely sok vidéken előfordulhat, de mindenütt egyéni ízzel kialakítva (szellőzőnyílások, kisebb ablakok).

Régi, talán reneszánsz kort idéző hagyományokat őriznek a Dunántúl nyugati felén a csonka kontyos, festett, illetve fűrészelt díszű vagy vésett faormok, melyek a hozzájuk csatlakozó gerendázattal ékesítik a házat.

A napsugárdíszes ormok, melyek deszkái egy középpontból, sokszor egy kis padlásablakból, sugarasan indulnak ki, megtalálhatók az Alföld nyugati részén, a Mátraaljától Bácskáiig. Szeged környékén igen változatos, gazdag formái alakultak ki.

A Wekerlén a nyílásokkal díszített – egyben a padlás szellőzését is biztosító – függőleges deszkázatos oromzat sok helyen előfordul. (1. kép: K.I. típusépület, 2. kép: felvidéki zsindelyfedéses ház)

Csonkakontyos, vízvetővel kombinált, fűrészelt díszítésű deszka oromzat is megjelenik, felidézve a zalai vidéket. (3. kép: V.D.II. típusépület, 4. kép: Zalalövő)

A napsugaras oromzat wekerlei utánérzetének tekinthető az oromfal előtt megjelenő ácsolat, bár csak jelzésszerűen utal a népi eredetére.

(5. kép: A.K.III. típusépület, 6. kép: Szeged környéki napsugaras oromzat)

Egy-egy építmény esztétikai értékét a felhasznált anyagok kombinációja, szerkezeti megoldásai ugyan alapvetően meghatározzák, ám a burkolat, a jól alkalmazott díszítés jelentősen emelheti a látvány értékét. A magyar népi építészet racionalitására az is jellemző, hogy műszaki okokból a mindenképpen szükséges padláslezárást és szellőztetést leleményesen, a legkevesebb anyagfelhasználással, ugyanakkor a ház esztétikai értékének megnövelésével érte el. A magyar népi épületekre különösen jellemző, hogy kevés anyagfajta felhasználásával, egyszerű díszítéssel érnek el harmonikus, magas művészi szintet.

Ennek a szellemnek a követése teszi a Wekerletelep építészetét is vonzóvá!

Molnár László, M. Port Irén

Életünk Őszikével

Ha még valaki nem tudná, van egy nagyon jó csapat Wekerlén, olyan 50-esek. Na, jó, legyen inkább 60-asok. Mi vagyunk az Őszikék, de jobban illik ránk – ahogyan egyikünk férje találóan megjegyezte – a „Tavaszkák” elnevezés.

Mi, Tavaszok, havonta egyszer összegyűjünk a Társaskörben, elmeséljük az összes velünk történt eseményt, persze mindenki egyszerre. Valahogy mégis értjük egymást, tudunk egymásról. A hangzavar ellenére még programokat is tudunk tervezni ráérős napjainkra.

Így, mikor nem beszélgetünk, megyünk. Utazunk, kirándulunk, kielégítjük kulturális igényünket, vagy csak egyszerűen nosztalgizunk. Az idén kora tavasszal csak ide a közelbe, a vácrátóti szépséges arborétumba ruccantunk ki. Mint a mesében, elvarázsolt bennünket a sok csodálatos virág, fa. Órákat lehet itt eltölteni, ismerkedni a természettel, gyönyörködni a növényzetben.

Második kiruccanásunkkor, mivel még mindig nem jött el az igazi meleg tavasz, meglátogattuk a Vendéglátóipari Múzeumot. Jókat nevettünk, mert sok mindenről nem tudtuk, hogy valaha milyen célt szolgált, ugyanakkor fel-felkiáltottunk örömlünkben (hallkan, hiszen múzeumban voltunk), mert találkoztunk

A szentendrei skanzenben

A szerző felvétele

gyermekkorai jégszékényünkkel, a fürdőszobai hengeres vízmelegítővel! Közben kísérőnk és idegenvezetőnk tesztelte tudásunkat olyan kérdésekkel, hogy melyik oldalon van a kanál, kés, villa, na és a szalvéta. Nem hoztunk szégyent magunkra, tudtuk! Ezt a kirándulásunkat egy jó túrós csuszával zártuk a szomszédos Krúdy Gyula étteremben.

Aztán végre megjött a jó idő, ezért elutaztunk egy teljes napra Szegedre. Gyönyörű a város, a Tisza parttal, rendezett belvárosával, a dómmal és nem utolsó sorban a finom halászlé-vel! Fáradtan, de tele élménnyel repített haza bennünket az IC. Nagyon sokáig emlegettük ezt a szép napot. Nyaranta mindnyájunknak rengeteg dolga van, hiszen nekünk, nagy-

szülőknek kell vigyázni az unokákra, gondoskodni a szórakozásukról. Ennek ellenére megtaláljuk a módját a közös programok élvezetének. Az idén eljuttottunk a Zeneakadémiára, ahol végzős és tehetséges diákok adtak nagyon szép koncertet. Szerencsénk volt, mert egy meleg nyári estén meghallgathattuk Balázs János zongoraművészüket is a Bazilikánál, ahol még fényjátékkal is kedveskedtek a résztvevőknek.

Aztán hirtelen ötlettel hajókirándulást szerveztünk. Elhajóztunk egészen Szentendrérig, végigsétáltunk a patinás házak között, megnéztük Kovács

Margit keramikus művész állandó kiállítását, és lángost ettünk! Valaki közülünk ugyanis felvetette, hogy keressük meg azt a helyet is, ahol régen nagyon finom lángost evett. Megtaláltuk!

Elmentünk a Picasso és Modigliani kiállításra is, ahol egy picit elgondolkoztunk, hogy vajon valóban értjük-e a kubizmus lényegét?

Októberben újra Szentendrére látogattunk, ezúttal HÉV-vel és a Skanzenbe, ahol sikerült bejárnunk Magyarország összes vidéki táját, megismerni annak minden szépségét, régvolt kultúráját.

Novemberben Pozsonyba megyünk, de erről majd jövőre számolunk be!

Veres Joli

A Wekerlei esti mesék múltja, jelene és jövője...

Vajon ki emlékszik arra, hogy mikor is indult útjára a Wekerlei Mesekör? Igen, már 8 éve, 2008 őszén. A legrégebb mesehallgatóink már általános iskolások, némelyikük már a felső tagozatos padokat kopatja.

Emlékszem, akkortájt indítottam első báboz foglalkozásaimat a gyerekházban, és gyakran a játszótérre is vittem magammal bábozókat, hogy örömet szerezzek az ott szaladgáló gyerekeknek. A mesélést legalább annyira élveztem, mint ahogy ők szerették hallgatni.

Egy szerencsés találkozás összehozott Romhányi Marikával, akivel egy hosszabb beszélgetés során megszületett az ötlet, hogy ennek a mesének keretét adjunk itt, a Wekerlén. A Társaskör azóta biztosítja a heti rendszerességgel megtartott mesedélutánoknak az otthont, az ott dolgozók figyelmességének köszönhetően pedig hétről-hétre eljut a híre a kisgyermekes családokhoz. Az ő munkájukat egészíti ki a Wekerlei esti mesék facebook oldala, mely 2013 januárjában indult útjának Tallós Andreának (+2015) köszönhetően, aki havi rendszerességgel hozott jobbnál jobb könyveket, meséket, és példaértékűen a szíven viselte a mesekör sorsát.

A kezdetekben páran voltunk csak, akik meséltek, aztán szerencsére felduzzadt a

lelkes csapat. Mindannyian kisgyermekes családnyak lévén, tudtuk, hogy mire van igényük a hozzánk látogató gyerekeknek. Felsorolni is nehéz lenne mindazokat, akik szeretetükkel és meséikkel ajándékozták meg az itt élőket. Azért hadd említsék meg pár nevet, a teljesség igénye nélkül. Rajzosan dalolt Katona Bori és Gáspár Tamás, bábozott nekünk a Tatay színház, sőt egy Komáromból érkezett vendég bábozó is. Juhász Magda néni saját meséivel ismertetett meg bennünket, és persze részesei lehettünk a Kuckó meséknek Varga Judit előadásában. Papp Juci mesedramatizálásai, Heuer Orsi diavetítései, Schneider Gabi meséi mind-mind színesítették programjainkat.

Amint jó idő van, a meséket a Kós Károly téren tartjuk, hogy az izgó-mozgó apróságok anélkül lehessenek részesei, hogy elhagyják a kis motorjaikat.

Kuckó mesék

Forró: Vámosi Béla

Ez volt a múlt. Hihetetlen, hogy egy olyan varázslatos, mindenki számára elérhető, rendszeres mesekört sikerült létrehozni és fenntartani, mint a Wekerlei Mesekör.

Az első mesélő generációnak felcseperedtek a gyermekei. Természetes, hogy másfelé viszi már őket az élet. Hiszen mindannyian a saját gyerkőcöknek örömeire is meséltünk, velük együtt vettünk részt az esti meséken. Most már edzésekre, külön elfoglaltságokra hordjuk őket. Szerencsére vannak új mesélők. Rengeteg anyuka, nagymama jelentkezett, hogy életben tartsa ezt a varázslatot, hogy az itt élő gyerekek továbbra is élvezhessék a mese erejét, melyben a szüleik is hisznek.

Azt hiszem, bátran állíthatom, hogy az a gyermek, aki ennyi mesés programon részt tud venni a barátaival és szüleivel közösen, megélve a régi korok közösségi meséléseit, az egy nagy zsák szeretetteljes útmutatót vihet magával a felnőtté válás útján.

Ezzel ismét bebizonyosodott, hogy Wekerle csodálatos hely, egy olyan hely, ahol értéket őriz az idő, mert értékes emberek lakják.

Szeretném megköszönni az összes eddigi mesélőnek a több éves lelkes és kitartó munkáját, és sok örömet kívánok a mesében azoknak, akik most indulnak el ezen az úton.

Babos Eszter

Költözik a Wekerlei Könyvtár

Régei áhított vágyunk valósul meg az év második felében: a Wekerlei Könyvtár a Kós Károly tér 15. szám alól a tér túloldalára, a 9. alá költözik (bejárat a Thököly utca felől)!

Tekintsünk kicsit a múltba! Kerületünkben az 1976-77-ben elindult panelépítési program miatt a hajdani Tőke László Úttörőház Rákóczi utcai épületét lebontották, az intézménynek el kellett költöznie. Mivel új úttörőház nem épült, az intézmény a Wekerletelepre költözött, és 1978. és 1980. között épp a Petőfi tér (mai Kós Károly tér) 9. szám alatt, a megürült zöldkeresztes rendelő helyén működött! Innen került a Petur utca 7. szám alá, mai otthonába.

A könyvtár a Kós Károly tér 15. alatt – az egykori tejbolt helyén – 1994-ig a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár fenntartásában működött, majd a bezárását tervezgették. Lakossági nyomásra azonban erre nem került sor, és 1995-ben a főváros átadta a könyvvállományt a kerületnek, így került a könyvtár az akkori gyermekházhoz. Saját kis könyvtára korábban is volt az úttörőháznak, mintegy 2500 kötetes állománnyal.

A jelenleg 7000 kötetből álló könyvtárunk revíziója októberben elkezdődött, a könyvek leltározásában két külsős könyvtáros van Abuné Grasseli Edit könyvtárosunk segítségével, a könyvek szakaszos átszállítását a KÖZPARK Kft. végzi. A régi hely december elejével kiürül, sorsáról az ingatlan tulajdonosa, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és a kerület vezetősége dönt.

A lakosság részéről több kedves felajánlást is kaptunk, ezek közül kiemelten megköszönjük Boros János segítségét, aki 50 darab költözésre alkalmas dobozt vásárolt a könyvtár számára.

Fotó: Csorba Imre

A 67 m²-es új, akadálymentes helyszín több szobából áll: a legnagyobb helyiségben olvasóterem fog működni (ide be tudjuk fogadni az olvasók által felajánlott köteteket is!), ebből nyílik majd a gyermekkönyvtári szoba. A másik, kisebb helyiség a jövőben klubszobaként funkcionál. A sokak által szeretett „Tégy egy könyvet – Végy egy könyvet!” utcai könyvtárolós szekrényt egyelőre megszokott helyén, a Kós Károly tér és a Pannónia út sarkán hagyjuk.

Nagy jelentőséggel bír, hogy Kispest saját fenntartású könyvtárral rendelkezik, és az önkormányzat áldoz ennek fejlesztésére. Könyvtárunk fejlődőképes, hiszen az utóbbi 5-6 évben uniós forrásnak köszönhetően a könyvvállomány adatait digitalizáltuk, saját honlapja lett, ezen kívül nemcsak állomá-

nya, de olvasóinak száma is nőtt, valamint számos új klubnak és programnak ad helyet. Méltán érezzük kiérdemelt lépésnek a tágasabb, korszerűbb helyiségre való átköltözést.

Az ünnepélyes megnyitót január második felére tervezzük, a Magyar Kultúra Napja alkalmából. Várunk szeretettel minden régi és új olvasót a megújult könyvkuckóban és a könyvtár klubjain, programjain is.

Szabó Mária

„Könyvkapocs akció”

Könyves megmozdulás a Wekerlei Könyvtár költözésére

2016. november 30-án, szerdán 11.00 óra és 12.00 óra között élő láncot hirdetünk a Kós Károly tér 15 és a Kós Károly tér 9 számú épületek között! A wekerlei általános iskolák diákjainak segítségével élő láncot alkotva juttatjuk át a Wekerlei Könyvtár utolsó pár száz kötetét a könyvtár új helyére.

Az élő lánchoz bárki csatlakozhat, aki fontosnak érzi a Wekerlei Könyvtár ügyét! Az akció végén minden segítőtök szeretettel várunk egy pohár teára!

A lánc indulása: a könyvtár régi helyéről, a Kós Károly tér 15-ből. Gyülekező: 10.45-től az épület előtt. Várunk szeretettel minden könyvszerető, olvasást támogató embert!

Alkotások, gondolatok, pályázatok

avagy dióhéjban a WKK őszi pályázatainak eredményeiről

Ősszel két témában hirdettünk játékot. A Richter Gedeon Gyógyszergyárral közösen kiírt **Természetes tudomány – tudományos természet** című pályázatunkban tudományos barangolásra hívtuk a 10-14 éves gyerekeket és segítőiket, szüleit, pedagógusait. Az *Élő tudomány* című első fordulóban mi adtuk a kérdéseket, a gyerekeknek pedig meg kellett találniuk a helyes válaszokat. A játékos feladatlap összeállításában a *Szertár – tudomány, ahogy tetszik* csapata segített nekünk. A vetélkedő első fordulójára 72 kitöltött kérdőív érkezett, főképpen kispesti diákoktól. A legtöbben az Eötvös József, az Ady Endre és a Kós Károly általános iskolából, valamint a Karácsony Sándor Rózsatéri Református Iskolából pályáztak, de érkeztek megfajtések a zuglói Scheiber Sándor iskolából is. A második fordulóban a pályázóknak egy maguk által választott magyar tudós vagy feltaláló életéről, munkásságáról kellett informatív és látványos tablót készíteni. A gyerekek munkáit a gyógyszercég részéről Otrók Györgyné, a kerület képviselőjében pedig Sivók Zoltán pedagógus bíralták. A díjkiosztó és kiállítás megnyitó 2016. november 26-án volt, a nyereményekről a Richter Gedeon Nyrt. gondoskodott.

A másik, *Színes ceruzával a föld körül* című pályázatunkban, a novemberi *Olasz naphoz* kapcsolódóan a gyerekeket arra kértük, hogy itáliai mesékből megismert figurákat, történeteket rajzoljanak le. Összesen 186 rajz érkezett! A 6-14 éves kis pályázók a klasszikus és a modern mesék világából ihletett szépséges és fantáziadús művekkel kápráztattak el bennünket. A zsűri tagjai – Becski Leonóra iparművész, illusztrátor, design- és vizuálművészet-tanár és Pál Csaba Munkácsy Mihály-díjas grafikus, festőművész. Az ünnepélyes díjátadóra és a pályázati műveket bemutató kiállítás megnyitójára az *Olasz napon* 2016. november 5-én, 14.00 órakor került sor, a nyertesek megjutalmazásában a Budmil Zrt. és a Wekerlei Kulturális Közhasznú Alapítvány – WEKKA volt segítségünkre.

Pamuk Andrea

Wekerlei Fordított Tál, avagy: ebből-abból majd csak lesz valami!

Minden egy ötlettel kezdődött: alkossunk főzőcsapatot, s mutassuk be az újságban tevékenységünk eredményét. A megvalósítás húzódnak kicsit, megvártuk az év végi utolsó számot. Talán az adventi hangulatban jobban elnézik nekünk az olvasók egy bizonytalan kimenetelű főzőcske krónikáját és végeredményét!

A szerző felvételei

Szabina volt a házigazda. Hozzá érkeztünk csütörtök este, 7 óra után. A családjá többi tagja – ki önként, ki szülői hatásra – távol tartotta magát ettől az eseménytől. Talán sejtették, hogy nem egyszerű helyzet, mikor öt nő és három férfi, ebből hat hűsevő, kettő pedig nem, egymás szavába vágva, jobbnál jobb ötlettel áll elő a pucolási, főzési, tálalási technológiákat illetően.

Azt korábban elhatároztuk, hogy római tálban készül az étel. Egyszerű, nem kell végig felügyelni, sok minden belefér. Hogy miből legyen, azt kicsit a véletlenre bíztuk. Szabina vállalta a húst. Pulykamell, és ő elő is készítette, sóval, borssal, rozmaryingal pácolta. Mi pedig vittük a többi. Zöldségeket: lett sárgarépa, batáta, póréhagyma, fejes káposzta, cukkini,

sütőtök. Egyebeket: sajtot, bacon szalonnát (erről kis nyelvészeti vita is kialakult, hogy akkor ez magyarul szalonna szalonna?) és persze kis sós rágnivalót, és innivalót a szakácsoknak. Ugye, anélkül nem lehet, pláne, ha ilyen sokan vagyunk.

A zöldségek tisztításával kezdődött, Tamás kapart, én zöldségpucolóval dolgoztam, Joli vágott, szeletelt, szecskázott, Berta sajtot reszelt. Attila mindezt figyelemmel kísérte, míg a másik Attila szabadkozott, hogy alig találta meg a házat. Jó, nem az utcával volt problémája, csak a házszámmal. (Anikónak meg a wekerlei sötéttel gyűlt meg a baja. Helybéliként mégsem akarta indulás előtt megnézni a google-ban a címet, pedig kellett volna...)

Attila (az egyik) vállalta a tálba való rétegezést. A szalonnával kezdte, majd jöttek a zöldségek és a hús. Hamar kiderült, hogy a tál nem elég nagy. Jó, akkor a sütőtöket külön sütjük. Annak hány perc kell? 30-40 mondtam én, legalább egy óra, mondta Tamás. Puhára sült, de most sem tudom mennyi idő kellett ehhez.

Térjünk vissza a tálhoz. Attila jól megrakta, a tetejére újra szalonna csíkok kerültek. Majd jött a fedele. Milyen mély! Jaj, jaj! De hiszen ez az alja, és amibe pakoltunk, az a teteje, a kisebb. Semmi baj, kreatív a csapat. Tál alja a tetejére, egy mozdulattal megfordít, s íme, az alja alul, a teteje felül. Még belefért némi kimaradt anyag is. Tál a sütőbe, az viszont minimum egy óra, de inkább több. Lehet lazítani. Na, nem nagyon, mert műsoron kívül egy nagy tál gyümölcssalátát is készítettünk. Szabina hozta a gyümölcsöket, Anikónak néhány banánt adott felkarikázásra, és ő még nagy szemű szőlőket is felezett, Attila (a másik) mandarinokat pucolt, nekem pár szem alma jutott. Joli körtét hámozott (a nevek és a gyümölcsök összepárosítása lehet, hogy nem pontos, de ettől még teljesen valós ez az írás). Minden az asztal közepén lévő nagy tálba került. A többi Szabina tette hozzá, mi csak a fahéjról beszélünk le.

Egyszer csak megjött az előétel, a melegen gőzölgő sült tök. Mindenki rávetette magát. A tálra még várni kellett, bár már a sajt is a tetejére került. Ismét kis vita alakult ki. Két pártra szakadtunk. Meg kell pirítani a sajtot, mondták néhányan, csak rá kell olvasztani és kész, mondtuk páran. Természetesen akadtak tartózkodók is. Az első vélemény győzött.

Szabina nagyon kedvesen a vegákról is gondoskodott. Érkezett – a már korábban általa elkészített – sütőtökkrémleves. Tapasztalatom szerint a hűsevők, sokszor irigykedve

nézik a hús nélkül evőket, hogy milyen finomat, szépet esznek. Hát most is így volt. Többen megkívánták az illatos levest, persze jutott mindenkinek.

Hamarosan „bevonult” a várva várt tál, már a teteje nélkül. Gyönyörűen rápirított sajt fedte el az alatta lévő ételt.

Mindenki szedett magának, kivéve kettőket, akiknek lencse volt a második fogás, ami a hűsevők szerint is pompás volt (mert kóstolni ugye muszáj!).

Aki ismeri a római tálalást, az tudja, hogy abban nem sül, inkább párolódik az étel, a sok zöldség elég sok levet ereszt. Ilyen volt a miénk is. Viszont az ízek jól összeérnek, kevés zsiradék kell hozzá. Így egyáltalán nem megterhelő az így készült étel, még este 10 után sem, amikor nálunk az asztalra került.

Volt, akinek kicsit levesesnek tűnt, vagy az erősebb fűszerezést hiányolta. Mások meg pont

így gondolták jónak. Hát, nehéz mindenki ízlését eltalálni. De így is fogyott rendesen, többen többször is szedtek, nem sok maradt a végére (figyeltem, mint cikkíró).

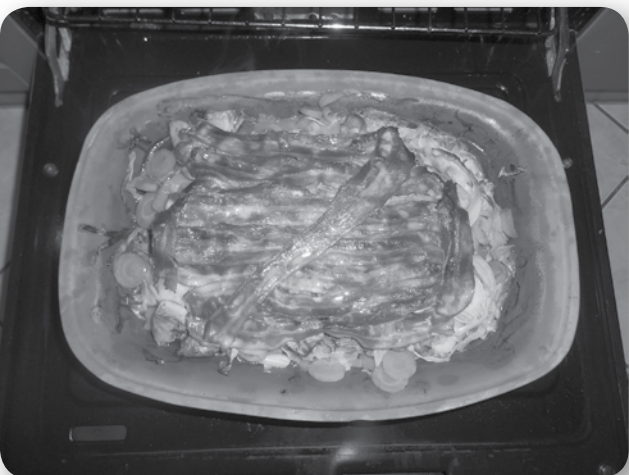
És hát ezeknek a közös főzéseknek – szerintem – nem annyira a végeredménye a fontos, inkább az odavezető út. És most az is szuper volt.

Ugye, nem várnak ezek után receptet? Vagy mégis?

Hívd meg 5-6 barátodat, hozzon mindenki valamilyen nyers finomságot. Ezeket rétegezzétek egy nagy római vagy más tálba, sok fűszerrel, ízlés szerint. A tálalás tetszés szerint forgassátok ide-oda, a végén azért az alja legyen alul! Be a sütőbe az egészet. Lesz egy-másfél órátk beszélgetni, iszogatni, szépen megteríteni. Mire megéheztek, asztalra kerülhet a közös főzés eredménye.

Jó étvágyat kíván a Wekerle Újság szerkesztőségének főző csapatát!

Papp Zsuzsanna

A FIDENCIA GYÓGYSZERTÁR

(1191 Bp. Corvin krt. 7-13., Tűzoltóság mögött)
betegközpontú ellátással,
tanácsadással várja betegeit.

Nyitvatartás:
H-Cs:
8.30-19.00,
Péntek:
8.30-18.30

Telefon:
280-72-27

Vérnyomásmérés, koleszterinszint - és
vércukorszint mérés.
Bankkártyát és egészségbiztosítási kártyát elfogadunk.

**A Gyöngy Patika keretein belül
minden hónapban más AKCIÓ!**

Kedves Ügyfeleink!

A Templom tér
közelmében továbbra
is magas színvonalú,
korrekt és teljes körű
szolgáltatásokkal
várjuk Önöket
Kispest több mint
húsz éves szakmai
tapasztalattal
rendelkező
ingatlanirodájában!

Fenyvesi Zoltán
06-30/280-9946

Hívjon
bizalommal!

AnDeZ Ingatlaniroda

1196 Budapest, Ady Endre út 57. 280-2271;

06-20/389-6675;

www.andezingatlan.hu;

www.facebook.com/andez.ingatlan

20 ÉVE A KISÁLLATOKÉRT

Kedves Wekerlei Állatbarát!

A Dínó Kisállatszervíz

a József Attila u. 36-42.

alatt működő állatorvosi rendelőjében
teljes körű ellátással várja minden régi
és leendő páciensét.

Igény esetén otthoni ellátást is
vállalunk!

Aktuális akcióinkról érdeklődjön
telefonon a 280-07-70,

(06)20/928-53-45, vagy a

kisallat.szerviz@gmail.com címen.

Rendelés:

Hétfőtől péntekig:

10^h-12^h és 17^h-19^h,

Szombaton:

15^h-18^h.

Dr. Kovács István

Klinikus szakállatorvos

MATRACOM

FEDŐMATRACOK

MATRACVÉDŐK

MATRACOK

PAPLANOK

LEPEDŐK

PÁRNÁK

ÁGYAK

20% Kedvezmény
a Pentele matracokból
Wekerlei lakosoknak!

www.matracom.hu

Asia Center
Keleti szárny
2.emelet
(az étterem mellett)

Webes vásárlás esetén
KUPONKÓD:
wekerle

Alapozó terápia

Az idegrendszert fejlesztő mozgásterápia

Kiknek ajánljuk?

Megkésített mozgás-, -vagy beszédfejlődési
óvodás és iskolás gyerekek számára.

Tanulási-, magartartási, vagy
mozgáskoordinációs problémák,
iskolaéretlenség, dyslexia, dysgráfia,
dyskalkúlia kezelésére.

Vizsgálati időpont-egyeztetés és információ

a terápiás csoportok indulásáról:

Romhányi Réka alapozó terapeuta

70/945-0896;

www.wekerleimozgasmuhely.hu

WEKERLEI GERINCTERÁPIA

A gerincproblémák természetes gyógymódja

Ha időnként feszül az izma,
Ha mozgása korlátozott,
Ha zsibbad, fáj,

- a feje,
- a nyaka,
- a válla,
- a háta,
- a karja,
- a dereka,
- a csípője,
- a lába.

akkor annak háttérben
gerincproblema állhat.

Jöjjen el hozzánk, kiderítjük az okot,
és az Ön közreműködésével,
a gerincterápiás módszert alkalmazva,
segítünk megszüntetni a
problémáját.

Egyéni és csoportos foglalkozások
minden nap.

Ingyenes gerincterápia-tanácsadás:

minden hónap első péntekjén 9 órától

A következő alkalom: december 2.

a Munkás Szent-József Községi Háznál,

XIX., Pannónia út 26.

(A katolikus templom mellett)

Romhányiné Kovács Mária

gerincterapeuta

70/381-61-22

www.wekerleimozgasmuhely.hu

Wekerlei Mozgás-műhely – Orarend 2016-2017.

Honlap: www.wekerleimozgasmuhely.hu Telefon: 70/381-61-22.

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT
KÖZÖSSÉGI HÁZ (XIX. Pannónia út 26. templomkert)					
8.00	7.30 GERINCTORNÁ	ALARFORMÁLO LIGHT	GERINCTORNÁ	GERINCTORNÁ	GERINCTORNÁ
9.00	8.30 GERINCTORNÁ		IZONKONTROLL	Helyes feladat megvalósítás szerep, motiváció	GERINC TERÁPIA TANÁCSADÁS
KISTORNATEREM (XIX. Baross utca 48.)					
9.00			JÓGA gyakorló		
20.00				JÓGA 90' gyakorló	
TORNATEREM (XIX. Hungária út 28. - Vunós utca sarok)					
17.00	TANULÓYARI ÓRÁK	GYEREK ZUMBA	ALARFORMÁLO LIGHT	IZONKONTROLL	GERINCTORNÁ gyakorló 90'
18.00	ALARFORMÁLO NYÚJTÁS	GERINCTORNÁ	HASTÁNC kezdés	GERINCTÁNC	ALARFORMÁLO
19.00	GERINCTORNÁ	BODY ART	ZSÍRÉGETŐ ALARFORMÁLO	GERINCTORNÁ	ZUMBA
20.05	ZUMBA LIGHT	ZSÍRÉGETŐ ALARFORMÁLO	ZUMBA	ZSÍRÉGETŐ AEROBIC	HASTÁNC- tanfolyam

R.ing Bt.

Rothman Ferenc

www.ringingatlan.hu

+36-30-223-0986

ring@digikabel.hu

*Kedves Olvasó!
Meghitt, békés
Karácsonyi Ünnepet
és sikeres újesztendőt
kívánunk!*

a másik bolt

másik kenyér, másik vaj, másik tej,
 másik sajt, másik sonka, másik
 kolbász, másik gyümölcs, másik
 zöldség, másik sör, másik bor, másik
 kóla és minden MÁSIK!

Wekerlén: Kós Károly tér 13.

H-P 6-20 SZ 7-18 V 9-12

FOGCENTRUM

fogászati szakrendelő

1191 Budapest, Hunyadi u. 10-14.

- ◆ Teljes körű fogászati ellátás
- ◆ Fogbeültetés
- ◆ Szájsebészet
- ◆ Panorámaröntgen

◆ Ingyenes állapotfelmérés és szaktanácsadás

◆ Dentálhigiéniai kezelés

◆ Esztétikus tömések

◆ Fogfehérítés

◆ Fogékszer

◆ Rögzített és kivehető fogpótlások

Számítógéppel készített cirkon fogpótlások, bevezető,
 az országban legkedvezőbb áron!

Bejelentkezés személyesen
 vagy telefonon.

Tel.: 280 2674, 06 209 515 715

Nyitva: H-P. 8-20 óráig.

Keressen minket már a Facebookon is.

www.fogcentrum.hu

WEKERLE INGATLAN IRODA!!

Tisztelt leendő Ügyfeleim!

Kedves wekerlei lakosok!

Fórizsné Baráth Brigitta vagyok, már több mint 20 éve
 foglalkozom wekerlei ingatlanok eladásával, bérbeadásával!
 2015-ben is, kedvező jutalékkal, várom hívását, ha eladni,
 bérbe adni, akár cserélni kívánja ingatlanát!

Amit kínálok: segítséget nyújtok, igen régi helyi
 ismerettséggel, tapasztalattal, ingatlana mielőbbi,
 és biztonságos értékesítésében, bérbeadásában!

☐ Értékbecslés

☐ Energetikai
 tanúsítvány
 elkészítése

☐ Ügyvédi segítség
 nyújtás,adás-
 vételi szerződés
 elkészítése

☐ Vevők számára szolgáltatásom díjtalan

Várom hívását!

Üdvözlettel Fórizsné Baráth Brigitta

www.ingatlanvarazs.hu

Tel.: 06/30-9332-592

Kövess minket a facebookon!

Rendelésfelvétel: 70 / 327 75 78

Kertvárosi Virágos
Szondi tér 4.

Adventi Naptár

2015

december 1.

„Dobd el félelmeidet, hagyatkozz belső erőforrásaidra, bizz az életben, és az megajándékoz. Többre vagy képes, mint gondolnád.”
(Ralph Waldo Emerson)

december 2.

„Tedd meg az első lépést hittel, nem kell látnod az egész lépcsősort, csak tedd meg az első lépést!”
(M. L. King)

december 3.

„Tudod, karácsonykor az ember mindig hisz egy kissé a csodában, nemcsak te és én, hanem az egész világ, az emberiség, amint mondják, hiszen ezért van az ünnep, mert nem lehet a csoda nélkül élni.”
(Márai Sándor)

december 4.

„Egy bölcs ember úgy éli az életét, hogy cselekszik, nem pedig a cselekvésről gondolkodik.”
(Carlos Casteneda)

december 5.

„Ahol igaz szeretet fúzi össze az embereket, ott a szegénység is gazdagság.”
(Jane Austen)

december 6.

„Az emberi világ legnagyobb szava: a szeretet. Másik legnagyobb szava: a boldogság. Mindenki a maga számára boldog, ahogy mindenki a más számára szeret.”
(Hamvas Béla)

december 7.

„Azt kérde, mit szeretnék idén. Én pedig próbálok világosan fogalmazni: Csak egy új esély kell, hogy egyszer talán szebb napokra ébredünk. Nekem nincs szükségem masnis dobozokra, márkás szeretetre, sem pedig üres dolgokra.”
(Goo Goo Dolls: Better Days)

december 8.

„Ezt teszi a karácsonyfa. Furcsa kis szeretetkapukat nyit meg az emberekben.”
(Al Ghaoui Hesna)

december 9.

„Ha kihűlt körülötted a világ és jéggá fagyott az élet, fúts be önmagadba, mint egy tüzes kis kályhába, és áraszd a meleget! Meglátod, mennyien jövőnk majd köréd.”
(Müller Péter)

december 10.

„A szeretet hidat képez olyan pontok között is, melyek között lehetetlennek tűnik a kapcsolat.”
(Paulo Coelho)

december 11.

„Minden tél szívében rejtjezik egy vibráló tavasz, és minden éj leple mögött ott vár egy mosolygós hajnal.”
(Kahlil Gibran)

december 12.

„Ha valamit nem szeretsz, változtass rajta! Ha változtatni nem tudsz, változtass azon, ahogy gondolkodsz róla! Csak ne panaszkodj!”
(Maya Angelou)

december 13.

„Lehet, hogy amit teszel rettentő jelentéktelennek tűnik, de az rettentő fontos, hogy egyáltalán megteszed.”
(Mahatma Gandhi)

december 14.

„A szeretetnek nincs oka. Van. Támad. És ha valóban feltámad, kifogyhatatlan. Aki megéri magában ezt az erőt, az szerény lesz. Van ereje felülemelkedni bármilyen veszteségen.”
(Kornis Mihály)

december 15.

„Igen, lassan kellene élni. Nemcsak azért, mert a „lassan” legtöbbször – nem mindig – „tovább” is. Lassan kellene élni, mert „lassan” annyi is, mint figyelmesen, mint közelebbről, mint igazibban, mint emberiben élni.”
(Márai Sándor)

december 16.

„Soha nincs késő, hogy kifejezzük a szeretetünket.”
(Gary Chapman)

december 17.

„Az ember egy napon rádöbben arra, hogy az életben igazán semmi sem fontos. Sem pénz, sem hatalom, sem előrejutás, csak az, hogy valaki szeresse őt igazán.”
(Goethe)

december 18.

„A bent didergő éjszakát sejlő fényremény fűti át szív öröme feldereng a benső béke csöndje cseng nyugalom derűje száll s angyalok ideje jár.”
(Ara Rauch)

december 19.

„A sikereidet a szerint értékeld, hogy kaptál-e általuk békességet, szeretetet és egészséget.”
(H. Jackson Brown)

december 20.

„Egy angyal nem egyedül jön a születéshez, vele jön az öröm is. Egy angyal nem egyedül jön a halálhoz, vele jön a béke is.”
(Ismeretlen)

december 21.

„...megmarad a hit, remény, szeretet, e három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet.”
(Pál apostolnak a korinthusbeliekhez írt I. levél 13.fejezet)

december 22.

„A mai kapcsolatoktól üresek, hogy nincs ott az angyal. Vagy, mivel üresek, nem jön az angyal. Nem igazi barátság, nem igazi szerelem, pedig azzá tudna válni egy pillanat alatt.”
(Müller Péter)

december 23.

Fohász
„Uram, nem csodáért és látomásokért fohászokod, csak erőt kérek a hétköznapokhoz. Taníts meg a kis lépések művészetére!”
(Antoine de Saint-Exupéry)

december 24.

„Kint is, bent is nagy vacogás, ringassuk hát a Gyermeket, nem válthat meg már semmi más, csak a jóság, a szeretet.”
(Csukás István)